

*Cazul dela Biserica Parohiei
a arhiepiscopului Ionescu;
Sfintina a arhiepiscopului Ionescu;
Fotografia Y. A. T. R. A. Milosai - etc*

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE
(Impresso, come manoscritto)

11 Ian.-Febr. 1955
Nr. 49

V.1

R O M A
Via C. Morin, 6

CĂTRE AROMÂNII DIN EXIL

Folosesc ospitalitatea "Vetrei", "foaie românească de opinie și informație" independentă, spre a mă adresa tuturor compatrioților din exil, pentru următoarea chestiune:

În anul acesta se împlinesc 75 de ani dela înființarea "Societății de cultură Macedo-Română" din București. Pentru Românii din sudul Dunării, această societate îndeplinea rolul "Astrei". Tot în acest an se împlinesc jumătate de veac de când Imperiul otoman, prin "iradeaua" Sultanului dela 9 Mai 1905, a recunoscut pe Aromâni (Vlahi) ca minoritate etnică distinctă. Ambele evenimente se ouvine să fie comemorate. Această obligație revine în mod deosebit Aromânilor din exil, întrucât nici frații din țară și nici cei din Statele balcanice n'au libertatea să facă astfel de comemorări.

Desigur, pentru "Societatea de cultură Macedo-Română", cea mai bună comemorare ar fi dacă s'ar putea reface în exil. Această cu atât mai mult, cu cât la București cotropitorii încearcă să facă din ea - cași din alte instituții similare - oficiu de prozelitism comunist.

Pe de altă parte, necesitatea unei lupte organizate pentru apărarea elementului nostru atât de cumpit prigonit în Balcani, se face din ce în ce mai simțită. În cadrul național al "Societății de cultură Macedo-Română", care se situează deasupra oricărei divergențe de partid, își pot da contribuția și frații noștri din nordul Dunării. Așa au făcut dela început: în comitetul ei, au participat activ personalități politice și culturale de primul rang ca Dumitru Brătianu, C.A. Rosetti, prințul D. Ghica, Ion Câmpineanu, Dumitru Sturza, generalul Pell, Gheorghe Chițu, Vasile Alecsandru, Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi, etc. Mitropolitul primit al țării era președintele, istoricul V.A. Urechea secretarul ei general. Domnița Elena Cuza, aflată în exil împreună cu cei doi fii ai săi, și-a dat cu însuflețire adeviziunea.

Asemenea contribuții prețioase ar fi și astăzi posibile, dacă Aromânii ar da dovadă că se interesează de soarta fraților lor supuși unui regim de teroare și desnaționalizare forțată. Pentru salvarea romănității balcanice, este nevoie de ajutorul tuturor.

Programul inițial al "Societății de cultură" este și astăzi de presanță actualitate. Pentru că: 1/ Neamul nostru este gătit de asupritori, într'un moment când se face atâta caz de "drepturile omului"; 2/ Tineretul rămâne fără carte; 3/ Refugiații, având cetățenia Statelor asupritoare, rămân fără asistență materială și morală în exil; 4/ Trebuie un centru de studii și documentare pentru problemele noastre specifice; 5/ Este nevoie de organe de presă (în limba română și în limbi străine), în care să se arate pe larg deleanțele legitime ale minorității românești din țările balcanice; 6/ E necesară o revistă culturală, să stimuleze produsele dialectale și cercetările istorice, folcloristice, etnografice, etc., în legătură cu elementul nostru; 7/ Trebuie sedii de întrunire și organizare.

Sunt necesități esențiale pentru o luptă organizată și de lungă durată. Ele nu pot fi îndeplinite decât prin efortul coordonat, în primul rând, al Aromânilor din exil. De ei depinde, deci, dacă dela popasurile comemorative din acest an se va porni cu un nou impuls în lupta pentru scoaterea întregului nostru neam din robie. Răspunderea e mare - aș spune cutremurătoare - pentru toți, dar cu deosebire pentru intelectualii noștri care se găsesc în Metropolele occidentale, sau în crasele din USA, unde sunt stabilite vechi colonii de Aromâni, altădată atât de active pe tărâm național. Acolo s'ar putea realiza mult. Momentele sunt grele pentru neamul nostru. Să ne pătrundem de gravitatea lor, stând treji la datorie. Comemorarea acestor evenimente naționale, care trebuie făcută de toți Aromânii, oriunde s'ar găsi ei, să constituie un îndemn în lupta pentru apărarea neamului nostru atât de asuprit. Rezultatele se vor vedea!

Constantin Papanace

RĂVAȘ. Sănătate cu prietenie și voie bună. Să știți de la noi, șoltuzul și pargarii din cetatea Moldovei, că dorim a auzi, oricând, de la dumneavoastră sănătate și înțelepciune ca de la bunii noștri vecini și demni.

Facem cunoscut înțelepciunii dumneavoastră că a venit Ianoș diacul din Rodna înaintea întregului nostru Scaun în cetatea Moldovei, spunând că de curând a pârît în privința unor porci de la bătrânul jupân Andrei, că i-a luat fără dreptate, și jupânul Andrei că viză celui Ianoș diacul, că de la sluga lui i-a cumpărat. La aceasta s'a ridicat Ianoș diacul și l-a adus pe om înaintea întregului nostru Sfat, anume pe Ioan Bosu și pe Dragotă din Suceava, cari i-au cunoscut porcii. Apoi s'a ridicat judele Ianoș diacul și i-a întrebat pe acei doi oameni, pe sufletele lor, că jupânul Andrei a cumpărat porcii de la Ianoș diacul. Și acei oameni au mărturisit cu sufletele lor că nimeni nu i-a cumpărat porcii decât acel Ianoș diacul. Și apoi a adus Ianoș diacul pe vameș, care e o slugă a Marelui Sale, și pe gazda anume Adorin, înaintea cărui a s'a făcut târgul. Și recunosce și ei așa pe sufletele lor că nimeni n'a cumpărat înaintea lor porcii decât Ianoș diacul. Și apoi că a stat sluga jupânului Andrei de față când a plătit Ianoș diacul porcii și nimeni n'a spus un cuvânt.

Deci vă rugăm ca pe ai noștri buni vecini să ajutați pe acest Ianoș diacul la dreptatea lui, care cu nedreptate i s'a luat. Și ce au mărturisit acei oameni buni, mi e știut nouă, șoltuzului și pargarilor. Cu aceasta rămâneți cu Dumnezeu. În Baia, 20 Februar 1527. Șoltuzul și pargarii din Baia, ai dumneavoastră buni prieteni și vecini. -- Cinstiților și înțelepților dumnealor birăului și dumnealor juraților din Bistrița să se dea această carte. --

POEZIE POPULARĂ (auzită în Ofcea, Banatul iugoslav)

Frunză verde-am tot cântat,
Dar și-aceea s'a uscat;
Fete tinere-am iubit
Dar și-acele-au îmbătrânit.
N'am frunze să cânt mai mult,
Dar nici fete să sărut.
Lasă pân'la primăvară
C'atunci cresc frunzele iară.
Cresc și fete, știu eu bine,
Dară nu cresc pentru mine.
Care mie mi-au crescut
De mult toate au trecut.

Dar acumă care cresc,
Pe badea nu-l mai iubesc.
Și de ce să nu suspin
C'asa tut'să fiu bătrân,
C'am fost june, c'am fost
Dar acum am bătrânit.
Mult mă mir și eu acum
Vremă mea de ce trecu;
Parcă tinerețea mea
A sburat ca pasărea.
A sburat și nu mai vine
Până-i lunca ea la mine.

& GYVANA (vale în munții de lângă comuna românească Doliani, în Grecia)

Piscuri înalte, fioroase, se ridică în gir amenințând cerul. În jos, prăpastia vuestre-sinistru, printre arborii singuratici, cățarați deasupra prăvălitiului pietriș. De dincolo o altă răpă lată, imensă, se repede la fund pierzându-se printre tufele de fagi și de pini. Valea doarme de veacuri în liniștea singurătății pustii. Mici un vânt, nici o suflare. Din adâncul îndepărtat, un freamăt surd se smâlcă haotic, se nvalbură în rotoace, vijelios, trudindu-se, isbindu-se în mucle de peșteri, umplând cu vâut spațiul tăcut, tăcerea. -- Freamătul guerd în piscuri și falăie în ramuri frunzișul. Vag, nostalgic, geme ecoul departe, ca un suspin înăbușit, apoi totul se stinghe în abis. Nimic nu mai mișcă și într-o clipită liniștea profundă recade peste pustii gol..

Din noaptea vremurilor uitate răsbate și astăzi parcă tumultul de odinioară și de pe ruinele castrelor milenare ascultă în extaz ecoul vijeliilor apuse. Că o vrajă, prezentul dispare și simți parcă aveau gloatele agitându-se pe aproape, în prăguri de luptă. Jos, în fund, pe sub frunzișul verde, înțeață încet în giruri lungi, inamical, lănci și coifuri strălucesc, iar tropotul cailor se aude tot mai aproape.. Un semnal scurt străbate dealungul crestei și, deodată, bolovani mari, stânci întregi de piatră încep să se prăvale de pretutindeni, se rostogolesc năpustindu-se năvalnic, adrobând și răsturnând totul ca o furtună, se isbesc, se învalmănesc răsbubind în hău. Freamătă codrii de stuțum și vâut, iar vales vuestre prelung, treptat, tumultul descrește și ecoul răsfărâge tot mai încet șgomotele îndepărtate ale armatei fugare..

Glopetele răsună, ca în vis, aduse pe aripi de vânt și, deodată, tresări. Pe coasta unui plaiu vecin coboară agale o turmă de oi iar în urmă ei păstorul - o rumăieșentă a țigărilor romani - înghinț încet un cântec vechi bătrânesc din trecutul fântă al neamului său, care și astăzi stăpânește, din moți strămoni, locurile acestor - munții - și păstorul și zice duos, și zice cu foc, în răpt de sență, pe marginea prăpăstiei pustii.

OAMENI "NOI" - NARAVURI VECHE

Avem în fața un mic "dosar", uluitor prin lucrurile ce conține, uluitor prin numele și situația protagonistilor, reputați, până acum, ca luptători contra unui "putregai politicianist", - pe care, dacă ar fi continuat să nu-l imite - ba chiar să-l depășească, cum se va vedea - n'ar fi avut decât de câștigat în fața oamenilor cumsecade.

Suntem îndurerăți să inaugurăm cel de-al cincilea an de viață al revistei noastre cu povestirea unei fapte inegalabile. Teamă ne e și de judecata unora din cititorii legionari, cari, uitând că Mișcarea e doar un sau nu mai poate să-și îndeplinească această misiune răstul, ei cinstit a încetat, ar fi mai bucurăți să vadă între membrii ei un fel de solidaritate de clan, trăgându-și reciproc eventualele isprăvi. Ci nu, considerăm că nu s'au făcut pentru Mișcare, ci Mișcarea pentru Neam; că nu-i bine să fie înșelată masa românească, prezentându-i-se, pe credința multilor morți ai Legiunii, orice metal drept aur. Mișcarea, repetăm, e numai un instrument de înălțare a Neamului; existența ei este legitimă atâta vreme cât vrea și poate corespunde scopurilor pentru care a fost creată. Dacă - să zicem - ar fi posibil să se nască altă formație și mai eficace decât ea, adevărații naționaliști pe aceea ar urma-o - tocmai pentru pricina arătată: că obiectivul rămâne binele Neamului, nu al unei grupări oarecare.

Pentru noi, lucrurile acestea sunt extrem de clare; dacă insistăm asupra lor, e numai pentru că, în timpul campaniei de demascare a imposturilor d-lui Sima, s'au găsit legionari - și nu dintre cei mai răi - cari să ne facă teoria spălatului rufelor în familie și să ne ceară a fi mai îngăduitori cu membrii Mișcării, "ca să nu ne facem de ris". A fi acționat în sensul dorinței lor, însemna a fi considerat Mișcarea ca un fel de gașcă, solidară la bune și la rele. Se știe, de altfel, cum Corneliu Codreanu era înfinit mai sever cu legionarii decât cu alții - și nici nu s'ar fi putut altfel: doară cu ei voia să îndrepte moravurile unei țări, iar această treabă n'o puteau face decât oameni bine cernuți. De altă parte, curajul de a-și tăia lăstarele uscate este, pentru orice organizație, o probă de forță.

Dar să revenim la faptul din "dosar". Prin luna Martie a anului trecut părintele Boldeanu, poate în calitate de "consilier administrativ" al "Eparhiei" Românilor ortodocși din străinătate, supunea I.P.S. Sfințitului Mitropolit Visarion, spre semnare, o adresă către președintele Sinodului Arhieresc al Bisericii ortodoxe ruse de peste hotare, cu reședința la New York, cerându-i "concursul necesar" pentru hirotonirea într-un arhieru a părintelui arhimandrit Teofil Ionescu, paroh în Statele Unite. După o ezitare de vreo 6 luni, I.P.S. Visarion se decide în sfârșit să înainteze referatul zisului sinod, care, în treacăt fie zis, nu-l în legătură cu niciuna din Patriarhiile apostolice - ceea ce face să nu se înțeleagă lămurit de ce I.P.S. Sa, după ce a făcut atâta caz de canonicitate, a ținut să se lege de un sinod care, sub raportul canonicității, el însuși stă în vânt, în loc să se fi pus în comuniune cu vreuna din cele 4 patriarhii "apostolice". Să fi făcut-o din naționalism? Ar fi absurd, căci - pe lângă lipsa de îndreptățire canonică - dacă e adevărat că mai toți patriarhii sunt greci, aparținând neamului care atâta rău a făcut țărilor noastre în trecut (și continuă să facă și acum fraților noștri din Macedonia), apoi Rușii ne fac răul chiar astăzi. De altă parte, noi identificăm fanariotismul și sovinișmul antiromănesc, în domeniul bisericesc, numai cu Patriarhia din Constantinopol, nu și cu cele din Ierusalim, Antiohia și Alexandria.

Era, într-adevăr, nevoie de un nou vladică? Pentru Români din America, hotărât nu! Acolo sunt deja doi episcopi, unul contestat dar urmat, celălalt adevărat dar cu mai puțini credincioși. Pentru Români din vestul Europei, nici atât: aici există deja o "eparhie" (titlu mult prea pretentios față de ficțiunea ce în realitate reprezintă, ca organizare), condusă de un mitropolit secundat - pe hârtie - de nu mai puțin de 3 arhimandriti-vicari, în timp ce, în afară de Paris, nu dispune nici măcar de o capelă! În Austria, niciun preot și nici o parohie; în Italia, idem; în Germania, un preot bătrân, fără biserică, cutreeră toată țara, pe ger, pe zloată ori zăduf, pentru satisfacerea nevoilor duhovnicești ale credincioșilor - dar sfinția sa nu aparține fămoasei "eparhii". Singura realitate, în "eparhie", e parohia română ortodoxă din Paris, cu biserică și 3 preoți deservenți. Și atunci, care era nevoia facerii unui nou episcop, când deja generații erau mai mulți decât soldații? Să-l trimiți în America, pentru creșterea dihoniei? În Europa, pentru "eparhia" de aici, era prea mult și I.P.S. Visarion. Zelul bisericesc ar fi reeco-

mandat mai degrabă hirotonirea de proști, cari, cași părintele Vasilescu din Germania, să colinde locurile cu așezări românești, la dispoziția credincioșilor. Acest cel însă nu prea se vede. E suficient să spunem că I. P. Visarion n'a fost văzut într-o singură casă de român nevoiaș, în niciun spital, în niciun lagăr de refugiați. Și doar e însuș seful "eparhiei" și lucrând, pe terenul duhovnicesc, e un mister pentru toți. Nu s'a ostenit nici măcar să dea o pastorală, de Paști sau de Crăciun, pentru întorcare fletească a turmei dreptmăritoare - pastorală ce, în țară, se da obșnuit sârbătorile împărătești și de care cu atât mai mult nevoiaș ar fi avut desrădăcinați, pribegi prin lumea largă. În privința aceasta, păstrăm și noi o amintire destul de grăitoare: aflând odată, prin preajma Pastelui, că I. P. S. Sa se afla la Roma, am mers plini de bucurie să-i cerem un duvlant de bărbătare pentru nenorocii de creștini din România robită, mesagiu ce s'ar fi transmis prin posturile de radio italiene. I. P. S. Sa s'a apăsător cu gesturile și cu vorba, de parcă i-am fi cerut un sacrosanct: nu... nu... e mai bine să stau departe... să nu mă arăt prea mult... Așa răspundea un mare ierarh, singurul arhieru român fără botniță la gură, refuzând un cuvânt de mângâiere poporului care, în vremurile bune, îl ridicase dintr-o cloacă din Pașcani, pentru a-l așeza în falnicul Palat metropolitan din capitala Bucovinei și în Senatul țării!..

Noi știm că nici măcar un preot nu se poate face fără ca să existe o parohie vacantă. Pentru că eparhia a fost propus părintele Teofil? Când și de oine a fost înființată această eparhie? Unde a fost publicat acest fapt, și concursul pentru ocuparea ei? Așa zisa eparhie are un buletin, în el nu s'a scris nimic în această privință. Știm precis că înălțarea la arhierie a părintelui Teofil n'a fost decisă în niciun fel de consiliu de acest fapt, părintele Grațian, care-i totuș membru în consiliu, a aflat numai când i s'a dat să scrie la mașină raportul către sinodul Rusilor, iar d-l Alexandru Blaga, care-i chiar secretarul consiliului eparhial, a avut cunoștință doar cu o zi înainte de sfîntire! De aceea raportul către zisul sinod, raport semnat de Mitropolitul Visarion, conține un neadevrat tot când afirmă că părintele Teofil a fost propus "la rugămintea credincioșilor"; minuna iese perfect în relief în "foaia de serviciu", scrisă de Mitropolit la 18 Dec. 1954, în care, uitând că părintele Teofil fusese arhiepiscopul din New York "la rugămintea credincioșilor", I. P. S. Sa roagă pe părintele Boldeanu și pe d-l Mîloaie - abia acum, la 4 luni dela trimiterea zisului raport la New York - să-i trimită, în vederea hirotonirii pusă la cale, "o cerere cu semnături legalizate, din partea populației române din Paris, de a li se da, pentru serviciile divine, un arhieru în persoana P. Sale Arhimandrit Teofil Ionescu".

Acelaș raport, înaintat la New York în August 1954, mai conține și al neadevrat evident. Afirmă, de pildă, I. P. S. Visarion că "a controlat condițiile canonice" ale candidatului la mitră. Ori, în aceeași "foaie de serviciu" din 18 Dec., înaltul prelat mai cere să i se prezinte "o declarație legalizată din partea P. C. Arhimandrit Teofil, arătând cauzele pentru care în parohia sa din U.S.A. a conlucrat în secta rusă a Sinosfeștilor, iar acum iese din sânul ei, dorind a reveni la ortodoxie". Așa dar, sinodul rusesc fusese indus în eroare de raportul I. P. S. Sale, unde se spune că "condițiile canonice" fusese cercetate și găsite ideale. În adevăr, cititorii noștri își mai amintesc desigur, din numărul trecut al Vetrei, "chemarea" către România ortodoxă din America de Nord, în care vlădica Visarion își arată convingerea că P. S. Trifa a fost "dus în marea greșală de a fi fost făcut Arhieru într-o sectă religioasă rusă, cum o cea a Sinosfeștilor". Noi, în privința validității canonice a hirotoniei Proa Sfințitului Valerian, n'am exprimat nicio părere în această publicație, deci ne-a lipsit documentarea necesară. Mitropolitul Visarion, însă, știe că P. S. Trifa e "sectant" - de unde concluzia logică este că și cei ce colaborează cu tânărul episcop sunt în greșală. Ori, printre preșții cari au recunoscut pe P. S. Trifa și au servit sub ordinele sale se află și părintele Teofil, vicarul I. P. Sfințitului Valerian. Cum de nu există, în arhiva "eparhiei" dela Paris, nicio decizie a P. Sfințitului Visarion de excludere a părintelui Teofil din rândurile clerului acestei "eparhii"? Și cum de a putut I. P. S. Sa să asigure sinodul rusesc de integritatea "canonică" a aceluiăș părinte, deși l-a stă "sinosfeșt"? Și, mai departe, admitând că părintelui Teofil i s'a îngăduit "revenirea la ortodoxie", pedapsă cea mai potrivită, pentru a ajuta la îspășirea rătăcirii este.. înălțarea în rang? Cum va putea păzi turma de rătăcire un păstor care a rătăcit el însuș cu prima ocazie? Ce garanții de dăruenie în ale credinței dă un preot care, "doctor" în Teologie, dăci lipsit și de scuza

noranței - cum n'o are nici pe aceea, omenasea, a unei familii împovărate, căci o călugăr- s'a dus cu rătașii numai, precum se spune prin America, de teamă să nu-și piardă parohia? Și-apoi, dacă-i așa de mistuit de "răvna Casei Domnului", de ce-a ținut numădeceat să fie "mare" și nu s'a multumit cu călugărească smolenie, într'o Europă cu refugiați români ortodocși lipșiți de păstori, să-și ia toaiaul preotesc și să meargă din cătun în cătun pe toate întinsurile pe unde se găsește un suflet de pribeag nemângăiat?

Am spus, mai sus, că de înălțarea în rang a părintelui Teofil n'a știut nimoni. Peste cine se va fi gândit cuvioșia sa să păstorească? Și cum să păstorească? cu anasna? Care să fie pricina acestei lucrări - sau "lucrături" - în mare taină? Să fie treabă ruginoasă înălțarea unui preot la o treaptă "întocmai cu apostolii"? Nu era mai degrabă un prilej de mare bucurie, de adevărată întremare sufletească pentru priboii noștri? Era doară vorba de primul arhierou, ce putea fi făcut după toată rânduiala, fără puțință de contestație, dintre exilați.

După știința noastră, de această "alegere" aveau cunoștință, până la sosirea candidatului la Paris pentru hirotonire, doar 6 persoane: I. P. S. Visarion, părintele Teofil, părintele Boldoanu, avocatul Milosie, Mărioara (secretara Prea Sfințitului) și părintele Gratiu, care, cum am spus, a aflat numai incidental, cu ocazia copierii raportului către Ruși. După sosirea la Paris a părintelui Teofil, la 6 Decembrie, va fi mai aflat câte cineva, dar aproape totalitatea Românilor, peste cari sfinția sa se gândea totuși să păstorească, a știut de sfințire cu numai 24 de ore înainte: în ziua de Crăciun, d-nii Milosie și Boldoanu, cu aier conspirativ, împărțeau, pe alese, la ușa bisericii din Jean de Beauvais, credincioșilor ce ieșeau dela slujbă, niște bilețele cu indicația mijloacelor de transport către chitimia dela Versailles, unde a doua zi avea să fie hirotonirea.

Și astfel, caoaze trebuia să constituie o sărbătoare, o mare bucurie pentru toată românimăa pribeagă, nu ezitam să spunem că s'a făcut hoteste, pe furis, parcă pentru a pune pe credincioși în fața faptului împlinit. Disprețul acestei pentru massa românească, până acum ne ținem că era monopolul "putregaiului politicianist", cu care ne luptam; nu ne așteptam să-l vedem și la oameni ce-au făcut scut la mână făcând tricolorul. Căci, în luna 1953, a fost hirotonit primul episcop grec în Franța, P. S. Meletie - nu numai biserica grecească din Paris, unde a avut loc sfințirea, dar și străzile dinprejur gemeau de mulțimea credincioșilor greci veniți din toate orașele și porturile Franței, spre a participa la marele eveniment, de evidentă importanță națională și bisericească. Mi s'a spus că marsul ceremoniei a fost filmat de cele mai mari case franceze, documentarul făcând o vie impresie în toată țara.

La noi?... Chiar în ziua sosirii părintelui Teofil din America, părintele Boldoanu se îngrijea ca nici măcar ceilalți preoți să nu aile de această sosire. Conciliabulele s'au dus între foarte puțini "inițiați", iar publicul românesc a aflat de ceoace alții puneau la cale - dar pe socoteala lui! - nu cu câteva luni înainte, cum meritase să aile cel grecesc, ci exact cu o zi înainte, cum am spus. Care zi, întâmplându-se să mai fie și cea de Crăciun, a găsit puțină lume la biserică, după petrecerile din ajun... Din aceștia puținți, unii n'au primit "invitații"; alții n'au putut veni, pentru că aveau deja programul făcut de sărbători; alții, în fine, n'au venit din indignare, văzându-se invitați la o ceremonie la a cărei hotărâre nu fuseseră chemați să participe, deși ei privea foarte de aproape. În sfârșit, toți laolaltă nu au știut cum să se mai minuneze de săvârșirea unui act așa de important într'o biserică bojdă de rusească, transformată, prin tărnosirea și câteva icoane, în "biserică", - când, din mila Domnului, noi Români dispunem chiar în Paris, în chiar inima capitalei Franței, de o adevărată catedrală!

Care să fi fost pricina acestui procedeu atât de... secretos? Întrebarea e legitimă și mi numai de natura actului, căre, în sine, ar trebui să fie foarte departe de a constitui o... înfrângere, dar și de însăși afirmația părintelui Teofil, care, în discursul de după sfințire, s'a arătat "fericit să constate că n'a fost uitat de vechia colonie" din Paris (unde pe vremuri se visa ca preot), "care l-a reprimat acum cu atita căldură" - măcar că la hirotonirea dela Versailles n'au fost de față decât exact 10 Români - număr care cuprinde pe "conspiratorii" înșiși (I. P. S. Visarion, preoții Teofil și Boldoanu, av. Milosie, Mărioara), - câteva persoane care, venite acolo fără să fi știut precis de ce e vorba, nu plecat apoi înjurând, - un redactor al "Vetrei" venit cu un prieten din curiozitate, - cineva care a venit ca să mărturisească în fața altarului că candidatul "nu e vrednic", - un copil de 3 ani, - și 5-6 prieteni. Aceasta a fost participarea românească la sfințirea unui

arhieru român în exil: așa și-au organizat-o, așa și-au meritat-o.
 Pricina tănuirii trecutului, după unii, în dorința părintelui
 de a-și satisface o curioasă vanitate, arătând că în exil poate
 face până și episcop - creindu-și în același timp un om de paie în
 I.P.S. Visarion, care, uneori, înainte de a cădea, mai face năzuri; după
 în dorința aceluiași, și a d-lui Milosie, de a-și servi un prieten, dându-
 singuri ceea ce năuă, comunitatea credincioșilor îi putea da. Se pare,
 că părintele Teofil, în afară de "samofeație", mai are și alte plăte
 prea cunoscute la Paris pentru ca să fi putut îndrăzni a sfida mulț
 Românilor de acolo cu pretenții, fățișe, de... arhierie. Faptul reiese
 din câteva documente din "darsă". În adevăr, aflând la timp de această
 nea la cale, Părintele Grațian Radu - singurul informat, incidental de
 care nu făcea parte din restrânsul grup al "conjurărilor" - a făcut în
 Martie anul trecut un raport confidențial Mitropolitului, în care ar
 pe gleau unele lucruri cu privire la conduita particulară a doritor
 episcopie. Așa se și explică ezitarea I.P. Sfințitului Visarion, timp
 luni, de a înainta la New York raportul întocmit de părintele Boidea.

La acest raport, sinodul rusesc răspunde la 29 Oct. 1951, aprobân
 ral - desigur, în recunoștință de cauză, de vreme ce Mitropolitul gar
 că părintele Teofil e în regulă cu "canonicitatea" - cererea de hiro
 Că sinodul nu cunoștea adevărata situație "canonică" a părintelui Te
 se vede și din aprecierea ce face, în aceeași scrisoare, la adresa p
 titului Trifa, a cărui hirotonie "nu poate fi socotită de noi legală,
 ce ea a fost săvârșită de așa numiți Ucraineni autocefali, a căror
 zație e strâns legată de fostul Lipovsky. Sinodul nostru arhieresc a
 tit în anul 1946 această organizație cu totul nelegală, iar clericii
 toniți de dâgii, primii numai cu rehirotonire. Ierarhia aceasta nu
 recunoscută de nici o altă Biserică".

Luând cunoștință de această adresă, cum și - dintr-o corespondență
 ticulară - de imbarcarea părintelui Teofil pentru Franța, părintele G
 -această frumoasă figură de călușar ce amăneste dărzenia monahilor
 doși din vremile iconoclaste - mai face o încercare de a împiedica
 rea unor lucruri ce scotoc nepotrivite, trimițând, la 3 Decembrie, I.
 titului Visarion o scrisoare, din care extragem:

"Este cunoscut că prin hotărârea eparhială n.9 din 1 Februarie 1950
 C.Sa (Teofil) a fost numit în postul de Vicar al Eparhiei noastre. Ac

1. Cuvicia sa, de la 1 Februarie 1950 până astăzi a funcționat
 întrerupere în acest post;

2. În ce a constat activitatea Cv. Sale ca Vicar al acestei Eparh

3. Dala Arhimandrit-Vicar la Arhieru-Vicar e un pas foarte mare
 de către cine și pe ce baze s'a decia această frumoasă avansare?

4. Când și unde s'a publicat avansarea P.Cv. Arhimandrit Teofil d
 rangul de Arhimandrit la cel de Arhieru?

Întrebările lucruri, înalt Prea Sfințite Stăpâne, deoarece sunt
 tul răspunsul al Bugetului eparhial și fac parte din Consiliul eparh
 al de sub îndrumarea I.P.S. Voastre, dar până azi n'am auzit acest l
 decât în câteva discuții particulare cu prea cucernicia sa părintele
 le Boidea, consilier referent la secția administrativă a eparhiei
 tre; adică niște păreri personale ale Cucerniciei Sale.

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, în legătură cu prima întrebare, mi
 să fac următoarea remarcă: nu există în arhiva eparhiei vreo hotărâre
 care să i se ridice Cv. Sale calitatea de arhimandrit-vicar; însă în
 scarea amintită a Sf. Sinod dela New York, la punctul 1, se spune că
 rarh. ucraineni la care a alergat Trifa, nu sunt recunoscuți ca valid
 nio Bisericii Ortodoxe. În acest caz mă întreb: când P.Cv. Arhimand
 fil a slujit și s'a împărtășit cu el, nu s'a exclus singur din postul
 Arhimandrit-Vicar al eparhiei noastre? A susține cineva că a slujit
 derociv și că și în calitate de Vicar al Eparhiei noastre și că
 reprezentat în acel moment pe I.P.S. Voastră, aceasta ar fi mai mult
 absurditate.

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, față de această problemă atât de impor
 tă pentru viața Bisericii noastre, și față de faptul că acest act s'a
 gătit privit și în culise, eu consider că s'ar fi datorit de a-mi spune
 părerea, și de a face cunoscut I.P.S. Voastră atitudinea ce are
 s'a încă orice slujitor al Sfințitului Altar.

A. Sunt de părere că este bine să instituim fără întârziere un
 sistriu care să judece această gravă abatere a P.Cv. Sale părintelui
 himandrit Teofil Ionescu.

B. După ce va fi judecată și sancționată această abatere de ordin bi-

sericesc, să se cerceteze ce este adevărat cu privire la zvonurile ce au circulat și circula, zvonuri privind așa sa de călugăr, și anume: faima ce-a lăsat-o la Paris, pe care a dus-o și răspândit-o și în America, faimă de conduită imorală, - plus păcatul avaritiei, care l-a împins până să opreas-
că din drepturile subalternilor săi, cum a făcut la Paris. După îndeplinirea celor arătate, abia, cred că este cazul să se chibzuiască dacă este sau nu vrednic de sfânta arhierie".

Preocupat de apărarea purității ierarhiei noastre bisericești, părintele Grațian scorie și părintelui Boldeanu, căruia-i trimite deasemenea o copie de pe scrisoarea înaintată I.P. Sfințitului Visarion. Copiem aceste frumoase și foarte elocvente fraze: "Părinte Boldeanu, dacă suntem azi în situația în care ne aflăm și Neamul întreg este amenințat cu pieirea, noi suntem convingi că am ajuns aici datorită "elitei" și conducătorilor de ieri atârării, în care, în toate domeniile, cel puțin 90% se promova putregaiul societății. Un Neam cu suflul și credința ca o floare de crin a fost desfigurată. De aceea s'a ridicat Căpitanul și-a plătit cu viața îndrăzneala de-a fi încercat să schimbe Omul. Așa a înțeles tot șirul de Martiri, pe care se pare că-l purtăm numai pe buze! .. Aveți Prea Cucerencia Voastră conștiința împăcată că arhimandritul Teofil Ionescu este cel puțin aproape de-a fi un om de caracter? .. Mult timp mi s'a părut glumă avansarea la gradul de Arhierie a părintelui arhimandrit Teofil Ionescu, și nu puteam pricepe cum tocmai P.C. Voastră, care îl cunoașteți atât de bine, vă sfârâmați atâta pentru a-l promova. Mi se pare cu atât mai bizar și de neînțeles acest lucru cu cât P.C. Voastră, pe lângă faptul că sunteți un preot de elită, aveți și gradul de comandant legionar".

Și, fiind părintele Boldeanu comandant legionar, părintele Grațian a crezut folositor să se adreseze și Consiliului Conducător al Mișcării Legionare, care să oprească pe cel dintâi de pe porârnășul pe care-l vedea alunecând. Pentru documentare, părintele Grațian trimite Consiliului Legionar și copii de pe scrisorile de care în vorba: "Scrisorile care privesc pe Arhim. Teofil Ionescu - scrie sfinția sa - se pare că n'ar avea niciun rost să le cunoașteți; în aparență, așa ar fi, dacă cei care se străduiesc să promoveze un om imoral și incorrect nu ar fi cunoscuți ca legionari". (În aceeași scrisoare - și în altă ordine de idei - mai citim următorul savuros pasaj: "Legionarii, care au scris totuși ca unul împotriva imposturii, nu pot să se compromită spre a-l pune pe Trifa, căci, punând față în față pe Trifa și Horia Sima, acesta a săvârșit păcatul adulterului, care îl descalifică ca om și-l alungă dela comanda Mișcării Legionare, iar cel dintâi a comis o crimă față de Biserică - un adulter spiritual").

Ajunși aici, o dilemă stăruie în minte: Să fie nefundate acuzațiile aduse părintelui Teofil? sau părintele comandant legionar Boldeanu nu le-a cunoscut, când s'a înjugat la carul arhieriei sale? Deasemenea, din "dosar" nu rezultă că I.P.S. Mitropolit ar fi archetat aceste acuzații: să nu le fi crezut adevărate? Ce măsuri a luat, în acest caz, contra "calomniatorului"? Sau, sunt adevărate? Și atunci, cum a putut I.P.S. Sa să se preteze la un joc de așa de limpede factură politicianistă? Ne-au scris unii prieteni să-l crutăm pe cât posibil, pe vlădica Visarion, în acest articol - motivând cu vârsta și cu alte oportunități. Ci noi socotim că o publicație, în care redactorii n'ar scrie exact ce gândesc, mai ales când interesele naționale sunt batjocorite, n'are niciun rost cinstit să apară. "Nu ajută alia în dulcitoare a eufemismului - spune Eminescu - ci numai scalpelul chirurgului; de aceea tăiem în putregaiul bulei noastre naționale și voim ca protoplasma națională să reîntregească golurile create de tăieturi", chiar dacă, spunând lucrurilor pe nume, riscăm să pierdem prieteni prețioși. Părerea noastră este că în capul unei instituții trebuie să stea persoanele care o conduc efectiv, ci nu figuranți. Locurile de mare răspundere nu pot fi onorifice, sau de siestă, ci posturi de muncă efectivă. De aceea dacă, de pildă, actele "eparhiei" de peste hotare le-ar săvârși în realitate, să zicem, părintele Boldeanu, nu vedem de ce n'ar fi sfinția sa chiar mitropolit în lege, deci șef al acestei "eparhii". .. Atunci am ști precis și a cui este răspunderea, nu s'ar mai putea goști ca astăzi: bine-bine, iscălește Mitropolitul, dar e părintele Boldeanu cel care face și desface..

Pentru a ne explica docilitatea I.P. Sfințitului, e necesar să amintim câteva amănunte, destul de meschine prin natura lor. Întrebând părintele Grațian pe I.P.S. Visarion: cum se face că a dat totuși drumul raportului către sinodul din New York, I.P.S. Sa a răspuns textual, referindu-se la părintele Boldeanu: "Ce era să fac, părinte? că-mi tăia și amarăta asta de subvenție,

cum ni-a tăiat-o Sima când nu ă-am făcut pe... popă!.. În adevăr -ni s-a spus din aceeași sursă- câțiva Români din Franța, mișcați de grelele lipsuri în care se sbate înaltul prelat, constituiesc un fel de comitet filantronic, în vederea unui ajutor lunar. Bani! aceștia, deși "comitetul" avea un casier, obișnuia să-i ia părintele Boldeanu, care, sau fi înmăna personal I.P. Sfințitului, exact când avea de supus vreo cerere spre aprobare, sau fi trimetea prin poștă, având însă grijă să se treacă pe sine ca expeditor - ceea ce putea lăsa impresia că-i vorba de un ajutor personal.. Mai trebuie adăugat, tot pentru a încerca să ne explicăm docilitatea I.P. Sfințitului, că se pare că părintele Boldeanu l-ar avea cu ceva la mână; cel puțin așa s'a lăudat sfîntia sa către părintele Părvănescu, într'un moment când acesta se îndoia că I.P.S. Sa va aproba unele hotărîri locale: "las'că-l am eu la mână, trebuie să iscălească". Deținem informația dela chiar parohul bisericii noastre din Paris. Felul cum a procedat I.P.S. Visarion, cu hirotonia dela Versailles, ne face să credem că într'adevăr părintele Boldeanu îl are cu ceva la mână". Observând comportarea I.P.S. Sale în preajma actului dela Versailles, se vede permanent o linie sinuoasă. La scrisoarea părintelui Grațian din 3 Decembrie, I.P.S. Sa răspundea chiar a doua zi, textual: "Chestiunea ce te preocupă - adică sfîntirea părintelui Teofil- se va împlini, numai dacă îndeplinește condițiile legale, nu politice, nici pentru interesul personal al cuiva". E de presupus însă, dacă logica are vreo trecere, că, în momentul în care dădea aceste asigurări, I.P.S. Sa știa că părintele Teofil deja se îmbarcase; și doar nu putem crede că cuvioșia sa renunțase la o parohie de primul rang în Statele Unite și se angajase în cheltuieli așa de serioase, cum sunt acelea ale unei călătorii peste Ocean, fără să fi avut asigurări precise dela I.P. Sfințitului.

Cu toată scrisoarea liniștitoare a Mitropolitului, părintele Grațian se crede dator, după scirea la Paris a părintelui Teofil, să-i atragă înădătația atenția, la 17 Decembrie, asupra "samosfeatismului" candidatului la episcopie, cerînd ca acesta, înainte de a pretinde, nu vîlădicie, ci numai dreptul de a sluji liturghia cu ceilalți preoți, "să facă un act prin care să ceară reîntrirea în sânul Bisericii Ortodoxe din care s'a exclus singur prin sinjirea și împărțirea cu Teodorovici cu Trifa, etc."; altfel, "ori în Paris, ori în altă parte, de va începe să liturghisească înainte de-a se face acest act de reîntrire sau de revolta în Ortodoxie, se va comite o greșală ale cărei urmări nu pot fi prevăzute încă". Dar această voce are mîpîlă strige în pustiu. La 15 Decembrie, I.P.S. Visarion trimetea părintelui Boldeanu și d-lui Milosie - și în copie, părintelui Grațian- faimoasa "foaie de serviciu", primită de părintele Grațian epia la 21 Decembrie. Pe lângă cererea cu semnături legalizate din partea populației, și declarația de abjurare din "samosfeatism" a părintelui Teofil, de care am pomenit deja, se mă cerea în "foaie", abia acum, la 4 luni după ce înouvințarea hirotonirii fusese solicitată la New York, "un referat din partea secției administrative și a domnului consilier juridic eparhial, arătînd considerațiile pentru care se cere această hirotonie și posibilitățile asigurătoare funcționării ei". După îndeplinirea celor de mai sus -continuu "foaia de serviciu"- tînînd seamă de împrejurările turburi locale și spre a nu se pretinde acestui act vreun colotit politic, hirotonia credem că trebuie săvîrșită nu în biserică noastră din Paris, ci în biserica greacă, ori în una din bisericile rusești". Urmează dispozițiuni de cum să fie prînzul, cine să slujească, etc.

Cititorii noștri vor fi observat singuri batjocura conținută în această "foaie de serviciu", cu mult dedesubtul rangului celui ce-o semnează. Se cere referat de necesitatea unei hirotonii, care fusese în fapt decisă de luni de zile și a cărei săvîrșire avea deja data și locul fixate, se cer "semnături" din partea credincioșilor, "legalizate" încă, ceea ce presupune un răgaz de cel puțin câteva săptămîni, deși se știa că hirotonia va avea loc în prima duminică. Se cere părintelui Teofil o motivație a reîntririi sale în ortodoxie - nu însă pentru a-l mîmîite să-și ispășească vina în vreun deget, ci spre a-l premia, înălțându-l în rang! În sfîrșit, spre a se mîmîitea de revolta credincioșilor, se aduce ca pretext pentru mutarea ceremoniei la "biserica" rusească faptul -născocit!- că hirotonia în frumosa biserică românească i s'ar putea atribui "vreun colorit politic"! De unde până unde?!

Primind "foaia de serviciu", unde i se ordona, încă, să participe la serviciul divin, părintele Grațian, mereu de bună credință, s'a socotit în drept să creadă că în adevăr I.P.S. Visarion lucrează cum trebuie, apărînd interesele Bisericii. La frumoasa concluzie îl ducea mai ales chestiunea cu "semnăturile legalizate", care n'aveau cum fi strînse cît ai bate din palme. În rea-

litate, "foaia de serviciu" avea numai două scopuri: unul, birocratic, "pentru dosarul actelor ce urmează a se trimite ulterior cancelariei Sfântului Sinod din țară"; altul: să adărmă atenția elementelor opozante - tot mai numeroase, pe măsură ce vestea despre ceea ce se punea la cale se lătea. În adevăr, în chiar ziua următoare emanării "foii de serviciu", I.P.S. Mitropolit ruga pe d-l D. Em. Popa (colaboratorul Vetrei...) să confecționeze "gramata" de sfintire a părintelui Teofil, cu data precisă a acestui eveniment; iar a doua zi, la 20 Decembrie, părintele Boldeanu comunica părintelui Grațian nu numai ziua exactă a hirotonirii, dar și locul! Pentru a se vedea mai bine felul piezilor de a lucra, amintim și alt fapt: în vizita pe care părintele Grațian o face I.P.S. Sfîntului la 16 Decembrie, înaltul Ierarh îi spune că de sărbătorile Crăciunului va fi absent din localitatea unde-și are domiciliul, - dănd a înțelege că va fi oaspe la careva dintre episcopi francezi; în josul "foii de serviciu" trimisă părintelui Grațian, I.P.S. Sa repetă acest lucru, precizând, în câteva rânduri scrise cu mână, că va fi absent din localitate până la 11 Ianuarie. Scopul diversionii s'a văzut mai târziu: liniștind pe părintele Grațian, să-l împiedice a acționa contra unui aot, a cărui dată și loc de săvârșire I.P.S. Sa le știa deja prea bine. În adevăr, la numai câteva zile, cum am spus, părintele Boldeanu și d-l Miloaie împărțeau conspirativ, la ușa bisericii, persoanelor socotite mai "cuminți", lămuriri scrise de cum se va putea ajunge, a doua zi, la "biserica" rusească de sea deja, cu Măricăru cu tot, într'un hotel din Versailles, unde fuseseră duși, la 24 Decembrie, de d-l Miloaie cu mașina. Să ne ierte Dumnezeu, să ne ierte și I.P.S. Sa (și chiar Măricăru...), dar acest fel de comportare prea seamănă leit cu șmecheriile politicianiste de pe vremuri, pentru a căror combatere s'a lăsat îngropată o întreagă generație de Români!

Indignați peste măsură de incalificabilul procedeu, preoții Părvănescu și Grațian, împreună cu primul cantor al bisericii române din Paris, d-l Octavian Moldovanu, s'au sfătuit în seara de Crăciun să facă o ultimă încercare pentru împiedicarea faptului. Dăgăii au întocmit o scrisoare cât se poate de clară și de categorică, pe care în dimineața de 26 Decembrie, înăuntrul de începerea slujbei, d-l Nicolae Mosoiu, casierul eparhiei, a predat-o direct în mâinile I.P.S. Sale. Scrisoarea conținea acuzații precise, sub semnătura unor persoane calificate și de greutate, care slujesc la biserica din Paris din însăși încredințarea I.P.S. Visarion. Iată-i conținutul:

"Cu adâncă smerenie, în ultimul oas, în dorința de a evita săvârșirea unei erori, Vă scriu rândurile de mai jos. Nu ne facem judecători ai nimăi, cu atât mai puțin ai I.P.S. Voastre. Totuș, ca mădulare ale Bisericii noastre, suntem datorți să Vă aducem la cunoștință cele ce știm despre noul candidat la sfînta Arhierie. Părintele Ioneșcu, ca superior al Bisericii din Paris, până în 1946, în timpul războiului încașa salariile pentru toți slujitorii Bisericii, pe care apoi le achita fiecăruia în parte, contra semnătură de primire. În această calitate, C.Sa, ridicând un surplus de scumpete în franci elvețieni al întregului personal, și-a însușit ce nu-i aparținea: o parte din salariul celor doi cântăreți, dirijor și concierge.

Prins cu mâna în sac, C.Sa, în schimb banilor însușiți a dat o declarație sub semnătură proprie că vroia să formeze un fond de rezervă pentru vremuri grele. Mai declara C.Sa că banii pe care îi încasase și în mod abuziv și-i însușise îi va achita dintr'un salariu - pe care știa bine că nu-l va încasa niciodată. Se știe că orice administrator de fonduri nu are dreptul a reține banul ce se cuvine altuia - unui subaltern - fără să fie întreat cel în cauză și fără consimțământul lui. Postul superior al bisericii, dacă n'ar fi fost descoperit, nici astăzi nu se știa de acest furt. Cum hotul este pedepsit de toate codurile penale, C. Teofil, pentru fapta sa, își avea locul într'o închisoare, în niciun caz să fie promovat în fruntea bisericii pe care a necinstit-o. Azi vedem cu mare indignare că un asemenea element este susținut și recomandat ca vrednic de arhierie de către părintele V. Boldeanu, acest geniu al întregului rău din Biserica noastră de peste hotare. Fără să amintim articolele din codul penal unde ar putea fi încadrat părintele Teofil Ionescu pentru aceste fapte, ne rezumăm a aminti calitățile necesare unui candidat la arhierie: Sfântul Apostol Pavel, în epistola I către Timotei, cap. 3, vers 3, spune: "Episcopul trebuie să fie neîmbitor de câștig urît și neîmbitor de argint... Se cuvine deasemeni să ai-bă și mărturie bună delă cei de-afară, oa să nu cadă în ocară și în cursa diavolului!.."

Părintele Teofil, în afară de viciul de mai sus, pe care părintele Grațian Vi l-a adus la cunoștință din timp, prin scrisoarea din 3 Decembrie, mai are și alte vicii cunoscute în comunitatea din Paris și pe unde a tre-

cut. Ca superior al acestei biserici, C. Sa a lăsat faima de om desfrănat. Toți locuitorii casei paronale precum și vecinii știu că schimba femeile ca un fel de sultan. În această privință, Sf. Apostol Pavel și-a spus cuvântul, care nu poate fi schimbat de nimeni: "Cel ce dorește episcopie, trebuie să fie neprihănit, treaz, smerit, cuvios, cinstit și iubitor de streini" (ru de femei ușoare)..

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, în dragostea noastră pentru sfința biserică, în respectul pentru trecutul I.P.S. Voastre care Vă cinstește, și în dorința de a nu Vă compromite, în ceasul al unsprezecelea Vă rugăm să nu săvârșiți un act ca acesta pregătit în secret și cu atâta grabă. Urmările acestui act vor fi dezastruoase pentru biserica noastră din exil cât și pentru I.P.S. Voastră. Noi avem conștiința împăcată că ne-am făcut pe deplin datoria, și față de Biserica noastră, și față de I.P.S. Voastră, și față de Neamul nostru".

Ne-am luat libertatea să reproducem această scrisoare în întregime, pentru ca cititorii noștri să înțeleagă și mai bine pricinile, "binecuvântate", pentru care nu s'a putut lucra la lumina zilei. Cineva ar fi înclinat să creadă că măcar acum, în fața unor acuzații așa de groasnice și de precise, făcute de înșiși slujitorii bisericii din Paris, cu greutatea propriei semnături, I.P.S. Visarion se va fi înduplecat să suspende hirotonia: asemenea acuzații nu puteau rămâne neamplificate! De fapt, credincios sistemului său de a lucra, I.P.S. Sa a lădat, față de d. Moșoiu, gestul preotilor, cari-țin în curent cu ce se petrece; chiar l-a însărcinat să le transmită, din partea I.P.S. Sale, să fie liniștiți. Căci va avea loc la ora 9 dimineața un ultim consiliu, în care informațiile din scrisoare vor fi foarte utile. E necesar să amintim aici, pentru completarea părerii asupra unei mentalități, că și părintele Grațian, ori de câte ori a scris, sau a vorbit cu I.P.S. Sa în această privință, a primit o grămadă de mulțumiri, și gesturi de recunoștință, cu asigurări că totul va fi bine. Dacă n'a fost așa, faptul întărește și mai mult bănuiala că, în adevăr, părintele Boldeanu "îl are cu ceva la mână". Cu ce l-ar putea avea, nimeni nu știe. Unii se gândesc la aspectele exterioare ale vieții de toate zilele a bătrânului prelat..

Așa dar, cu toate acuzațiile atât de groasnice, făcute de persoane cu răspundere, acuzații ce dezonorează orice om și cu atât mai mult o față bisericăscă, I.P.S. Sa a mers mai departe, procedând la sfințirea părintelui Teofil. În timpul slujbei, careva a strigat, în momentul când arhieriei în-trebua publicul credincios dacă candidatul "vrednic este?", că "nu e vrednic!". Ar fi fost o ultimă ocazie pentru I.P.S. Mitropolit să se lase de lucrul început, întrerupând, cum e datina bisericăscă, slujba hirotonei. Dar I.P. Sfințitul nu s'a folosit nici de acest providențial prilej. Scriu "Curierul Românesc" și "Vocea Poporului", în relatarea-șablon ce li s'a trimis de la Paris de către cei interesați: "Când cei trei prelați au implorat Duhul sfânt să se coboare asupra noului ales.. emoția care a transformat credincioșii din asistență se putea citi pe fețele tuturor". Cititorii, cari vor să se încredințeze de intensitatea acestei "emoții", se pot adresa d-lui Mircea Domitriu (27, Rue des Belles Feuilles, Paris 16), care a immortalizat "emoția" în câteva clișee fotografice: rar ne-a fost dat să vedem figuri mai speriate, surprinse parcă asupra comiterii unei fărâdelegii! În ce privește atmosfera generală, niciodată n'a existat la un parastas mai reușit.. Așa a fost sfințirea de arhierie pentru omagii refugiați! "Am luptat din toate puterile -va scrie părintele Grațian la 28 Dec., Mitropolitului, dând demisia din posturile ce ocupa la"eparhia să se evite săvârșirea unui act ce V'ar compromite și V'ar face rîdicos în ochii credincioșilor noștri din exil și al întregului public românesc", efortul fusese însă zadarnic: "conjurații" îl aveau la mână pe I.P.S. Sa. Că problema este: un arhierie, care nu-i liber pe acțiunile sale, deoarece credincioșii "îl au la mână", mai poate cămăui o eparhie..

Pentru legionari, chestiunea mai are încă un aspect. Toată lupta Mișcării a fost pentru ridicarea demnității omului-roman, pentru stergerea complexelor lăuate de jugul multiseclar, pentru transformarea României într-o țară de oameni liberi, o dumbravă de stejari cu fruntea dreaptă în soare și'n furtună. Un comandant, în Legiune trebuia să aibă nu "oamenii săi", ci camarazii săi, față de cari el este ca un frate mai mare, ca un primus inter pares. La noi, politicienii își aveau "oamenii lor", iar legionarii au combătut din răspundere acest sistem ce degradează făptura omenească. Ori, ni s'a întâmplat să fim de față la a adunare, la biserica din Paris, unde legionarii, cari se'ndeletnicesc cu munca și nu cu politica, se prezentau fără să

fi știut măcar de ce e vorba, nimeni dintre șefii lor nu-i strânsese să-i pună la curent cu problemele silei și să le ceară sfatul. Întrebat, părintele Boldeanu, cum e posibil acest lucru, sfârșea să a răspuns textual: „Păi, la momentul oportun, le făceam eu semn ce-au de făcut”. Acesta a fost răspunsul unui omului dintr-o custozie lăsași de Căpitan să supravegheze formarea omului nou, a omului prin excelență liber! Oameni cari se uită să li se facă semn... Și pentru a înurea impresia, mai amintim că, în aceeași zi, acelaș preot comandant legionar cerșea și obținuse! - dela oățiva muncitori legionari semnături în alb de propunerea candidaturilor la consiliul bisericesc: deasupra semnăturilor acestor cruciați ai lui Ișus, date pe încredere, părintele nu se sfiise să pună, ca nume propuse, numele unor cunoscuți cruciați ai lui Karl Marx! Cum s'ar putea mai bine exemplifica „abuzul de încredere”? Să fie această mentalitate încă o dovadă a „falimentului” vrenilor Mișcării, cum îl numea un prieten într-o conversație? Am pomenit aceste fapte, pentru că din aceeași mentalitate a pornit și felul cum s'a lăsat la sfârșirea părintelui Teofil: părintele Boldeanu a crozuit desigur că, miși în fața faptului împlinit, legionarii, văzând că la mijloc e un comandant de-al lor, nu se vor gândi să crănească. Nu l-a preocupat faptul că era vorba de primul episcop care, în felul cum au decurs lucrurile, apărea ca recomandat și susținut de legionari, - de acei legionari cari au declarat, cu cele mai mari riscuri, război „putregaiului societății”. Ori - cum foarte bine spune părintele Grățian, într-o scrisoare către Mitropolit - „luxurile nu trebuiau să se petreacă în secret, departe de cunoștința și voința credincioșilor peste care (părintele Teofil) era chemat să păstorească. Acest procedeu este străin de sufletul omului liber; se practică acolo unde domnește sălăcia și de unde am plecat cu toții, așteptând în fiecare clipă sfârșitul acestei tiranii. Știm că regizorii acestei racontării, pe această au contat: să pună lumea în fața unor fapte împlinite și nimeni nu va mai crănci. S'au înșelat amarnic! Ceeace au făcut pe furis, să păstreze pentru ei!”

Am auzit că ar fi spus părintele Boldeanu, „apărându-se” că nu era nimic nevoe să știe ai credincioșii, hirotonirea unui vicar fiind o treabă privată a I.P.S. Visarion. Această afirmație dovedește mult dispreț, din partea sfârșitei sale, pentru inteligența „amnelor” săi. Cum poate fi sfârșirea unui arhieru, merit să păstorească peste oameni, o treabă... casnică? Cere misiunea noului păstor avea să fie aceea de a face treburi personale Mitropolitului? sau de a păstori turma? Noi știm că I.P.S. Mitropolitul avea să rămână acum pe cineva care-l costa nasturi, îi spăla vasele, și tea mănă, și... dar această persoană nici dacă a a pretins, pentru zisele servicii să fi făcută... arhieru! Se vede însă că răstul unui episcop rost statat de două mii de ani, este cu totul altul.

Aceas preot - și comandant legionar - Boldeanu, confundă peșena pe aceeași puțină considerație față de oameni, a mai afirmat că să aia... sie... zic unii - că părintele Teofil ar fi, nici mai mult nici mai puțin, decât... candidatul guvernului francez la episcopatul român; că, adică, având Americanii 2 episcopi români, au ținut și Francezii să aibă 2, ca să nu rămână mai prejos. Și atunci nu se înțelege de ce s'au amânat, cu noul „episcop”, tocmai în hardughia rusească dela Versailles, ca să nu veni alai sfârșitească la Notre Dame... Cum inexplicabilă rămâne absența președintelui Republicii Franceze dela ceremonie: să fi fost reprezentat prin cele câteva babe, rusești, venite întâmplător la biserică când cu „sfârșirea”...

Am atras de mai multe ori atenția, în „Vatra”, asupra necesității luptei contra giganțului, rămas, ca mentalitate, în rândurile legionarilor. Noua doctrină se poate valida, sau nu, între altele, prin energia cu care va fi să creșteze toate crengile uscate, ori cât de groase. Orice slăbiciune sau lipsă de curaj, îi va fi fatală. Masele și-au făcut deja datorna - cu o încredință, care va fi pus pe gânduri pe părintele obșiruit să aibă oameni „dici” - și, la alegerea parohiale dela 23 ianuarie, s'au ales vicari, și au ales între prietenii părintelui Boldeanu. Ceeace constituia un foarte înșădător semn de înșădătoare - mai ales dacă avem în vedere că la același timp și au fost trântiți deasemenea toți candidații d-lui Sima alt „comandant legionar” cu slăbiciune de-a avea „oameni săi”.

Cât despre părintele Teofil n'avem la îndemână nici o condiție materială în cazul Trifei - pentru a judeca validitatea unei hirotonii făcute în aceste condițiuni. Vom spune numai, cum am spus la timpul său și de Pătrăscuț, că, chiar dacă hirotonia ar fi validă, va fi urmat de prietenii lui, și dispusi să-l recunoască, și să-l lase refugiu românesc, în d... Aceasta este darul pe care a înțeles să-l lase refugiu românesc, în d...

— 22 —

plină cunoștință de cauză, I.P.S. Mitropolit Visarion Puiu, în amurgul vieții, ca ultim semn de recunoștință pentru binele primit dela neamul românesc fototdeauna.

P. V.

O M U L E de Iulian Arghetzi

O lăcomie crâncenă, netată,
Adună, omule, adună,
Cîmnește, fură, surpă și omorî,
Îți trebuieșc putere și cîmnești.
Îți trebuieșc palat și vecinătate
Să-ți zacă'n ele holt și oșenărie
Morîminte, omule, morîminte,
Avidă, mîna ta se strînge.

&. Pe urmele "Romaniei" din Roma (I,6) și "Buletinul de știri din România" al "Cronicii românești" din New York (I,8) subliniază importanța demersurilor de înștiințare și de informare a opiniei publice din țările occidentale, în care este prezent sau încărcă să p trunsc regiunii ruso-comuniste dela București. Succesele acțiunilor întreprinse de pribezi la E.I.T. și la UNESCO, ca și simpatia generală cu care au fost întâmpinate manifestațiile anti-balele dela Paris și lăgitura dela Beina, îndreptătesc multe speranțe. Noi am vrea să adăugăm încă o observație. Protestul nostru nu trebuie să se rezume numai la Statele Unite, la ONU sau la alte organisme internaționale, deși acolo e de pus în special accentul. E notoriu că politica americană, bazată pe solidaritate și colaborarea cât mai strânsă cu țările occidentale, nu e complet liberă pe propriile mișcări, cum se vede în ultimul timp și în Extremul Orient: treburile se meargă la unison cu politica engleză, franceză, etc., și în centrul de India, de neutralismul atător cercuri europene.

8. Un mesaj al Prințului Tudora către lumea liberă. Românii nu iubesc violența și de aceea nu răzără întotdeauna cu hotărâre și curaj la violență. În fața de protest împotriva violenței permanente la care de sece ani este supus Poporul nostru, un grup de tineri anticomuniști au ocupat cu primejdia vieții lor pentru ocazionala Republicii Române. Române din Berna.

[illegible]

CALENDAR NAȚIONAL

- 1 Ian. (1895): Moare, în vârstă de 26 de ani, poetul Ion Păun-Pincio. St. O. Iosif scrie o caldă poezie la moartea lui.
- 8 Ian. (1873): Nașterea lui Iuliu Maniu.
- 9 Ian. (1780): Moare episcopul Chesarie al Râmnicului.
- 15 Ian. (1876): Profesor de armonie la Conservatorul din Iași, Gavril Muzicescu e numit dirijor al corului mitropolitan.
- 16/29 Ian. (1904): Nașterea lui Vasile Marin.
- 24 Ian. (1859): Adunarea Abțesască dela București, deși favorabilă în majoritate lui Bibescu, votează în întregime, sub presiunea mulțimii, ca Rom. al Țării Românești pe alesul, la 5 Ian., al Moldovenilor, Alexandru Cuza. Căle două Principate ajung astfel sub stăpânirea unui singur Domn, deși Convenția din Paris n' o încuviința, fără a o exclude însă în mod expres. "Noi vom unirea pentru că suntem același popor, pentru că avem aceeași obârșie, același nume, aceeași limbă, aceeași religie, aceeași tradiții, aceeași moravuri, aceeași așezăminte, aceeași legi și obiceiuri, aceeași năzuințe, aceeași interese, aceeași nevoi de întărinat și aceeași speranțe ce la leagă sufletul, aceeași meniri de îndeplinit; pentru că niciun hotăr. nu ne desparte; pentru că totul ne aparține și nimic nu ne descebește, afară doar de reaua voință a acelor, care voesc să ne vadă dezuniți și slabi.." (Dimitrie Brătianu).--
- 24 Ian. (1886): Se naște la Boboștița, în Albania, Victor Eftimiu. Lichea de mare talent. Așa cum pe timpul primului război mondial, găsim de la Paris, ambuscat, a publicat un articol insultător al țărânului român, care murea pe Jiu și pe Olt, în "figare", s' a put. împotriva neamului, căruia, de altfel, prin sânge, nu-i aparține, în ultimul conflict; iar acum, coerent cu sine, slujește la Muscali. "Tout s' arrange" era vorba lui obișnuită, cheia filosofiei optimiste a lui Capus, pe care o aplica la toate situațiile, -- și, în adevăr, ca prin farmec, îi ieșea în cale împrejurarea fericită, ce restabilea o situație compromisă.. Un prieten s' a întors odată în țară cu d. Eftimiu dela Paris la Berlin. După ce din îndemnul lui s' au oprit mai întâi la Colonia, ca s' o viziteze, s' au hotărât să rămână și la Berlin două zile. -- Să tragem la un hotel mai mare, insistă el. Așa au și făcut, lăsându-se serviți în veselă plată de argint; după două zile, Eftimiu propuse să mai rămână o zi; rămaseră; apoi încă o zi; rămaseră și ziua aceea; apoi încă o zi.. Rămându-i se prelungea fără obiect și hotărât să plece singur, abia acum află prietenul adevărul: n' mai având bani de plecare, Eftimiu voia să aștepte la hotel să-i vină "telegrafic" dela redacția unui ziar la Iași, la care colabora. Ca să-l lase singur, ar fi fost neomenos; ca să aștepte banii "telegrafic" nu-și făcea nicio iluzie asupra lor; nu-i mai rămânea, apărând prietenului, cum era și firesc de altminteri, decât să-și ia acoperă și celelalte lucruri. Când se văzură instalați în vagon, la Friedrichshagen -- Co-ți apunam eu că în viață "tout s' arrange", -- și amnestia te alina.. -- Eftimiu, cu acea plăcută stângărie, care știe întina o situație penibilă într' o via spirituală" (Lovinescu).--
- 25 Ian. (1948): Colonelul Uță și oțativa țărani bătășeni cad în luptă cu militia comunistă la "Dealul Șorogău".--
- 26 Ian. (1821): Moare Ionul Moldovei Alexandru Șuțu de "un erisipel fatal" -- care i se urcase la piept. Un timp s' a crezut că a fost otrăvit cu cârmă d-ru Christari.
- 1 Febr. (1939): Moare matematicianul Th. Țițeica, fost secretar al Acad. mied. Române: "cum a găsit pe el un om, cu numai o lecție de finețe, o ură de înaltă morală" (I. I. I.).
- 10 Febr. (1506): Clasele dominante atinge din Ardeal - Unguri, Secui și Sași. Tat. de Presedinte a țării. Țărmii românești, reînnoesc, la Sibiu, școala, faimoasă "Unie trina națională" (1537). "o conspirațiune permanentă contra națiunii române", cum o va defini G. Barițiu, asemănând-o cu un șacal cu trei picioare, când natural ar fi fost să se răzeze și pe al patrulea, cel mai solid..
- 23 Febr. (1821): Proclamația dela Iași a lui Alexandru Ipsilant "cătră poporul țării Moldaviei": "Ieșind din întâmplare din scaia deșădădui, țării vor săvârși în pământurile voastre, să nu vă înfricoși într' un minut, căci străduindu-se puteam să aflăm cătră să depedăscă înădăneala lor".
- 26 Febr. (1772): "In după amiază zilei de 26 Februario, trupele rusești (Balograd) fură înzirate în fața pavilionului Țării; Moria și Clogva, înzăr. de către patru soldați, fură aduși în fața trupelor, apoi generalul (Popilla) coori. înconjurat de oștări, și trâmbițele auară prelung. Generalul făcu un semn, și oștări ieși în fața nouzătorilor și le citi nemește

acum. Era ger mare și ostăia lăuză. Ca să nu închețe degetele soldaților pe arme, generalul întrerupse citirea o clipă și îngădui trupelor să asculte Cloșca după dreptate, scoase din buzunarul mantalei o foaie de hârtie și, apăsându-se de cei condamnați, le citi sentința și pe românește ca să o mână ofițerului. Când ajunse spre sfârșit, maiorul ridică glasul: "Prin urmare Horia, altfel numit și Ursu Nicula, și Ion Cloșca, dovediti a fi pe de pe de altă parte turburători în răsunet al linistei și siguranței publice, în conformitate cu Codul Penal Theresian, articolul 62, despre turburări și răvărțiri, și art. 90; despre tâlhării, pentru crimele acestea vor fi duși la locul obișnuit de supliciu, și acolo li se vor frânge cu roata toate membrele corpului, începând de jos în sus, anume întâi lui Ion Cloșca și apoi lui Horia, altfel numit și Ursu Nicula, și în acest chip vor fi trecuți din viață la moarte; trupurile lor se vor despică și tăia în patru bucăți, capul și părțile corpului urmând a fi puse pe roate la înrocușări de drumuri în comunele unde au săvârșit cruzimile cele mai scelerate, iar inimile și intestinale lor vor fi îngropate în locul supliciului. Sentința aceasta s'a dat la 26 Februarie 1785 ca o pedeapsă mult meritată pentru ei, iar pentru alții asemenea lor ca să o aibă drept pildă și înfricoșare" (Liviu Rebreanu, "Crăișorul Horia").

BISERICUȚA DIN ALBAC de Octavian Goga

Biseriцуă din Albac,
Tu ești al vremurilor semn;
Tot bietul nostru plâns sărac
E'nchis în trupul tău de lemn.

Din ce-am cerut, din ce-am gândit,
Atâtea rugăciuni cuprinzi,
Și-atâtea vis neizbit,
Sub vechiul tău tavan de grinzi..

Tu știi cum ne-am trudit stăpener
De-apururi fără crezământ.

La Dumnezeu acolo'n cer,
Și la împăratul pe pământ..

De-aceea, ostenit-acum
De zile rele câte-au fost,
Bătrân, te-ai pornit la drum,
Să-ți dai frații adăpost..

Înăoi aici, fă-ți un popas,
Păi sfetnic bun din veac în veac,
Și spune-acasă ce-a rămas,
Biseriцуă din Albac!

& TOȚI LEGIONARI. În ultimul timp, propaganda reperistă, comentând faptele dela Paris, pe cele dela Berna, și recenzând un număr din "Caete de dor", a afirmat că Eftimie Gherman, Mihai Părcălașu, Bartu Niculescu, cercul "Unirea" din Elveția, Virgil Ierunca, și alții, aparțin "Gărzii de Fier". N'am vrea să precizăm în care din aceste cazuri Mișcarea Căpitanului câștigă sau pierde prin injusta atribuție, care-i transformă în fasciști pe oameni ce s'au declarat totdeauna antifasciști, țin însă să fie considerați ca atare, ba ca-рева a făcut chiar carieră pe această temă, și din când în când ne mai pisă.

Ceea ce este interesant de relevant este clogiul, pe care comunismul îl face, implicit, Legiunii: numai în ea văzând un adversar serios și decis. Fiți siguri că radio București nu va spune niciodată că Visoiam, Carol Davila, Augustin Popa sau Teodoziadis sunt din "Garda de Fier" (ar fi un ghinion..): fiindcă anticomunismul acestora nu e de luat în serios. O coerență există în adjectivarea moscovită: tot ceea ce se opune activ și energic dominației rusc-comuniste, e fascist. Președintele Eisenhower nu e un fascist, oel puțin deocamdată, în terminologia sovietică; dar anumite măsuri, luate de dănsul și de guvernul din Washington, sunt fasciste, fiindcă împiedică expansiunea muscilească. Ar fi cazul să strigăm "Trăiască fascismul!", dacă nu ne-ar fi teamă de denunțurile compatrioților antifasciști (și ei "fasciști" pentru propaganda comunistă, cărcia totuși îi aduc, prin atacurile contra Legiunii, atâtea servicii..).

& ROMANIA ROMANILOR. În "România liberă", dela București, ziua de 24 Ianuarie este amintită, într'un editorial, de Eva Molho, căreia i s'a dat însărcinarea să comemoreze Unirea Principatelor; în evil, sărbătorile naționale le-a confiscat Teodoziadis. Când vor reuși bieții Români - "corșetori la ei acasă" - să se coupe, ei singuri, de istoria neamului lor, care nu e nici al Evei Molho și nici al lui Kar Theo?

& În Vocea Libertății din 1 Sept. 54 vedem o poezie a tinerilor greci din România, manifestare pentru Alipirea Ciprului la Grecia. În care Cipru sunt școli și biserici grecești care au vrut să aibă, presă, libertate de intrahiro, etc. De ce, pe strălăle Atenei libere", nu se pot face manifestații pentru drepturile elementare ale Românilor, Bulgarilor și Albanezilor din Epir și Macedonia?..

CONSIDERAȚII E T Î N E

& ÎN CULISELE ISTORIEI. Marturii, măcar, fostul prim-ministru al Angliei, evreul Disraeli (Lord Beaconsfield) că istoria este făcută de alte persoane decât acelea care joacă rolul de vedetă pe scena vieții publice. Dacă s'ar ține seamă de acest adevăr, s-ar putea într'un moment de neobișnuită sinceritate, de către un învingător în culisele unde se trag sforile, istoriei, multe evenimente din viața publică ar părea mai puțin paradoxale și ar căpăta un sens. Mai ales dacă se va reflecta și asupra constatărilor făcute de Wicheam Steed, unul din cei mai buni experți ai Foreign Office-ului britanic, în sensul că ru s'ar putea înțelege nimic din mersul evenimentelor fără a cunoaște tenelele problema judaismului internațional.

& Candacarea lor sau prostia altora?... S'a tot repetat afirmația, până ce a prins în opinia publică, că toate concesiile criminale făcute Ruso-comuniștilor la Teheran și Ialta s'ar datora candorei președintelui Roosevelt, ignorant al problemelor din Europa orientală... Că paralioticul președinte se găsea în timpul tratativelor în avansată decrepitudine, nu încapă astăzi nicio îndoială. Era natural, deci, să fie candid. Poate pentru aceasta a fost ales de ocultă și trimis acolo. Dar se poate spune același lucru de mentorul său, evreul Alger Hiss (condamnat apoi pentru spionaj în favoarea Sovietelor și recent eliberat), sau de ceilalți coreligionari ai acestuia? Ar fi copilăros. Aceștia au lucrat după un plan de mari proporții și precii. Se naște însă întrebarea: dar bătrânul vâlpoi Churchill, care numai inexper în problemele externe nu poate fi considerat, ce ce a consimțit? Desigur, n din candoare. Că din docilitate ocolită? N'a vrut să indispuie pe adevărații făuritori de istorie din culise fără sprijinul cărora n'ar fi devenit - cu toate talentele sale - atât de celebru.

& Este un adevărat bărbat de stat? În cauza împlinirii a 80 de ani, me toată presa de mare tiraj - și se știe în ale cui mâini este - a exaltat pe Winston Churchill ca pe cel mai mare bărbat de stat al Angliei și una din cele mai puternice personalități din istoria Oii așa? Orice om de bun simț s'ar putea întreba: De ce este mare bărbat de stat Winston Churchill Pentru că a adus popoului englez așa cum îi promisese când a preluat puterea, "sudare, lacrimi și sânge" războiul întreaga aezare a Imperiului Britanic? Pentru că a instalat bolșevismul în inima Europei? Pentru că a dătrus mai mult decât trecoia Armata germană, pe care ar vrea - oică - să o reconstituie astăzi? Pentru că a sacrificat loscoviților, dintr'un condei, Statele cu peste o sută de milioane de oameni, pe care își propusese să le protejeze? Pentru că a lansat formula de existență, imediat după moartea lui Stalin, ca să dea timpul necesar urmasilor acestuia să depășească momentul orotic al succesiunii într'un regim totalitar? Etc.

Ar fi absurd! Și totuși, în fond, acestea sunt meritele care l-au făcut pe Churchill "mare bărbat de stat", "mare personalitate", etc. Altminteri, ar fi rămas un "medicru" ca Chamberlain pe care l-a înlocuit și a cărui prevedere (calitatea principală a unui adevărat bărbat de stat) a vrut să cruțe Angliei, Europei și poate întregii lumi "sudare, lacrimi și sânge". Dar totuși de aceasta am avut nevoie făuritorii de istorie din culise. Neastâmpăru și mai ales setea de reclamă a lui Churchill - pe care Henry Beraud o numi se cândva "cabetonism" - au fost folosite spre a-l înhăma pe actualul premier britanic la a fi cel decât cel englez. Un adevărat om de stat se judecă după realizările sale pozitive. Și Churchill - cel puțin până acum - nu are la activ decât ruine materiale și morale. Una din lenea de gândire, nesăbuita reclamă, sau din lășitate în expirație a putut să prospere o faimă de "mare bărbat de stat" atât de puțin meritat.

& Dezarmarea Occidentului. Orice om de simț cri omul de pe stradă din Occident se întreabă de ce se cedase la grișurile directe sau indirecte ale Moscoviților, o anumită presă într'un oraș îi invocă pentru justificare: dezarmarea Occidentului, inferioritate acestuia față de Ruși. Această poveste se aude dela 1945 încoace, și în Churchill a găsit faimosul său discurs dela Fulton. Întrebarea care se pune imediat este: de ce Rușii sunt mai puternici? Ei au ieșit tare din război. Sub loviturile armatei germane au pierdut milioane de soldați și milioane de civili. Industria le-a fost aproape complet distrusă. Pe când Americanii, evreii și terminarea războiului, în 1945, industria belică la zenit, iar armata intactă.

Așa a fost. Dar - tot din candore lășă și Hiss, rămași în aceleași posturi-cheie și în administrația rusă, au "aștuit", adică au ordonat, să demobilizeze total, să șohime economia de război în economie de pace, cu inevitabilele perturbări, să distrugă aviația, răzând-o ca fier vechi Rușilor.

înainte de a o înlocui... Cu un curănt să dezarmeze Occidentul. Și când se-
cretul atomic rămăsese ultima speranță de a înfrunta pe Ruși, au apărut Ro-
senbergii, Fuchsi, Pontecorvo, Openheim și alții de aceeași confesiune, și
au dat secretul Rușilor. Iar "marea presă" din toate țările, în vreme ce pro-
paga psihoza teroarei atomice, organiza totodată simpatia mondială, cerând
dela oamarii de știință, militari, prelați (fără deosebire de confesiune: ca-
tolici, ortodocși, protestanți, etc.), intervenții pentru clementă față de
spionii atomici. Este foarte clar. Ar trebui o candoare dusă până la prostie
spre a justifica dezarmarea Occidentului din cerdoare...

& Război rece? sau calculul rece? Lumea s'a obișnuit cu noțiunea "război
rece" și cu starea de lucruri pe care o reprezintă. Sunt însă și mulți din-
tre aceia care mângâie speranța unui război cald, adică singura posibilitate
de a se ieși din actualul impas internațional. Puțini se întreată, însă, de
ce acest război rece durează de aproape un deceniu. Și are șansă să dureze
încă mult și bine sub denumirea de "coexistență" sau "pace rece", cum s'a
spus. La Teheran și laita au fost puse bazele războiului rece. Am văzut de
cine. Dezarmarea Occidentului și spionajul atomic i-au asigurat respirația,
Campania "pentru pace și coexistență" în toate țările e dusă de aceeași spe-
ță de oameni, folosind diferite măști de circumstanță. Leit-motivul pentru
coexistență este: primejdia atomică, de proporții apocaliptice. (N'ar fi o
exagerare interesată, pentru impunerea de "coexistență"?). Se fac toate acestea
fără niciun scop? sau războiul rece a rezultat dintr'un calcul, pe cât de
rece, pe atât de cinic? Se pare că este extrem de util pentru o anumită o-
cultă! S'a dat înadins jumătate din Europa, inclusiv Rusia, sub teroarea
bolșevică pentru a se face tabula rasa. Pentru a se stărpi orice tradiție
națională sau religioasă în aceste țări mai puțin "evolute", cum obișnuesc
să însinueze anumiți intelectuali. În același timp, nesigurarea continuă să
uzeze nervii lumii occidentale. Așa că până la sfârșit va fi silită să ac-
cepte, ca o binefacere, pacea "coexistenței". Adică pacea în care Kișinevskii
orientali să se poată îmbrățișa "Măi jeni, în văzul tuturor, cu Fuchsi oc-
cidental, justificându-și reciproc faptele, oricât de abominabile, că indis-
pensabile pentru cauza păcii... (pacea de mormânt a popoarelor!).

& Povestea "cruciadei". Mări speranțe au trezit în lumea oprimată decla-
rațiile președintelui Eisenhower și ale secretarului său de stat, Dulles,
făcute la venirea la guvern a partidului republican, în legătură cu "cru-
ciada" pentru eliberarea de sub teroarea comunistă. De aceea, moderarea to-
mului, în ultimul timp, îngrijorare și aliter alarmează.

În fapt, până acum, Eisenhower a dus cam aceeași politică ca și a pre-
decesorilor săi, deșertele în Indochina, ca și abandonarea unor insule dețir-
ute de naționalistii cinez, arată că el n'a luat inițiativa din mâna co-
muniștilor. Ompotrivă: pare a se fi lăsat sedus de himera "coexistenței".
Care să fie motivele acestor oscilații? Să fie un pas înadins, dat îndărăt
spre a exaspera și mai mult opinia publică americană spre a face marele
pas pentru tăierea nodului gordian al vieții internaționale? sau, acum, când
curentul partidului republican a mai slăbit (dovadă sunt ultimele alegeri),
el a renunțat la atitudinea de intransigență, adoptată poate de circumstan-
ță, pentru a capta curentul republican, care împingea la cărmă pe senatorul
Taft sau pe rivalul său Mc Arthur? Nu s'ar putea spune de pe acum. Ar fi
greu să ne împăcăm cu un asemenea gând. Asta ar însemna amânarea, dacă nu
chiar abandonarea oricărei speranțe de eliberare apropiată... Și totuși, ju-
decând după susținerea pe care a avut-o tot timpul dela marea presă mondia-
lă, conflictul ieschis cu Mc Arthur pare și faptul că el a fost desenat
de Roosevelt (sau mai bine zis de anturajul său) ca generalisim în războiul
contra Germaniei, nu s'ar exclude și această eventualitate. S'ar putea să
fie, și în acest caz, o docilitate intermădă. Ca aceea pe care am văzut-o
și la bunul său amic Churchill, enbii devotați amici ai lui Baruch. Fără
flexibilitate, ar putea să aibă și el sparta lui Mac Arthur. Ar fi să dispe-
răm. Noi, însă, credem în cinerea sufletească a lui Eisenhower, fiindcă el este
soldat și nu politician demagog, ca Churchill...

& Intrunirea "celor mari". Un tot verbuște de intrunirea "celor mari". Dar
cine sunt în realitate aceștia? Este mazilitul Malenkov? Sunt ofemerii po-
litolicieni francezi? Sau servii ai lui Baruch? Dacă se vree conti-
nuarea comediei se pot intruna totuși acești oabotini. Dar dacă este necesar
ca războiul rece să nu mai continue, atunci să iasă și după culise și să se
intrunească oficial marii secretari ai istoriei. Plăcut sau neplăcut, ar fi un
lucru clar și cu eficacitate dacă s'ar întâlni, de pildă, Baruch cu Kaganov-
vici, directorii mondiali ai secretului atomic. Ei pot face cu adevărat pa-
ce, oici doară sunt din aceeași familie. Spunem să se intrunească oficial -

căci neoficial, din cele ce declară un deputat în parlamentul italian, acum câțiva ani, rezultă că s'ar fi întâmplat când Baruch a asistat personal la prima explozie atomică în URSS. Sau dacă forțele reprezentate de realii lor antagoniști sunt mai puternice, atunci să se întrunească aceștia - dar nu oaraghișii cabotini. Un Mac Arthur de pildă, eroul din Pacific, mazilit atât de neelegant, ar putea sta de vorbă cu mai mult folos cu un Jucov, eroul Ber adevărat, sau război adevărat. Dar va înceta așa zisul război rece, conceput și rus la cale de acela care simt plăcerea căică de a asista la măcinarea popoarelor, la distrugerea specificului național, la profanarea altarelor, la martirizarea slujitorilor lui Cristos, la satanizarea lumii. Căci acest război rece este mult mai păgubitor decât orice război cald, fie și atomic.

& Pax Americana: sau Pax Sovietica? Sunt scriitori și gânditori politici, care își înfruntă creierul spre a deduce dacă pacea se va face sub egida americană sau sub a Rusiei sovietice. Efort inutil, pentru că ei pornesc dela premiza falsă, că ar fi o luptă între două blocuri: Oriental și Occidental. În realitate, ne găsim într-o luptă surdă (subterană) a diferitelor internaționale; unele zăgazuirii ale politicii occidentale au această exploatare. După felul cum au evoluat lucrurile până acum, pare că nu va fi nici "pax americana" și nici "pax sovietica". Ci "pax iudaica". Această perspectivă s'a proiectat înainte de izbucnirea celui de al doilea război mondial (vezi Melis, ed. 1938). Dar poate impoderabilul sau, mai creștinește, Dumnezeu va hotărî altfel. Căci mare este puterea Lui. Și va fi pax cristiana! Așa cum a preconizat Sfântul Părinte, în ultimul său mesaj.

2. Scrisoarea domnului Glickman, în Dacia d-lui Sima (Dec., p. 29), că "guvernul Goga, Codreanu și regimul dinaintea lui 23 August 1944 erau contrarii intereseelor generale românești, toate și totți erau sub influența străină de neam și țară". "Dacia" publică aceste gugușmăni la "tribuna liberă", cu scuza "libertății de opinie"; dacă însă d-l Glickman, în loc să fi spus nerozii despre Capitan, ar fi afirmat -să zicem, că Sima e un măgar, evident că "scuza" n'ar fi mai fost valabilă..

88. VOCEA LIBERTĂȚII din 1 Sept., p.5, ne informează că Grecii "preferă să mănânce pâine și ulei în patria lor, dar vor să trăiască sub acest cer albastru, sub care nu va înceta să înflorească pomul libertății, al acestei zeite grecești, care în nicio altă parte a lumii nu a fost și nu este atât de divinizată ca în Grecia eternă". - N'ar fi rău ca, într'un moment de neatenție al zeilor înfurnoadă, autorul să dea o fugă până în Macedonia..

Și, Sărbă Toare Mărei marelui Papagos, cum vedem în aceeași foaie: "Cel mai mare prieten al Excelenței Voastre și nobilii voastre țări, prietenă fidelă și loială a României", - oare "prietenă", precum se știe, e gropa românilor din Peninsula Balcanică. Măreșalul Papagos, dacă-i oastea adevărată a prietenilor, decât repulsie față de atâta lipsă de demnitate!

46. PROBIA din 2 Dec. 1954 ne informează, la p.4, că Winston Churchill, cel care a înfrânt România cu Rușii pe bază de procente, a fost felicitat, la împlinirea celor 80 de ani, de o delegație românească compusă din d-nii V.V. Tilea, maior Gh. Iliescu, preot F. Găldău, pictor D. Borea, etc. Premierul englez a primit, cu acest prilej, și un cadou. - E bine că emisiunile românești din străinătate s'au transmis "evenimentul": să nu mai afle și Tăra cu căță lipă că de demult are reprezentată de urii lui ai săi.

33 de ani. Regela a pistorit poporul a indrunat Tara".- Si ceilalti peste 15 ani, cca a mai domnit, cu ce s'a fi ocupat Vodă? Măcar de-ar fi predat puțin istorie celor dela Băre".

42. FRONCIS CROCOPOXI din Iunie 1954, p. 30, afirmă că "prima mare cruce a Orașului Văpștilui Mormânt a primit-o Împăratul Heraklios în anul 535": adică pe cea din stânga, de fapt Justinian..

46. LIPOVITARI din Sept.-Oct.1994 vorbește, la p.2, de vocea lui Daniil Siniatru, incercă și cadențată.- Vorba cântecului: Pe c-oale lungi se ducea un om venind..

44. Dăruia din Sept. 1934 "preferă", la p. 40, "ca neadevărurile, răutățile, infamiile, să rămână înscrise în paginile Vetrei și nu ale Daciei". - Mi se dă astfel, în fine, o explicație asupra faptului că revista simistă n'a publicat în "dostul rușinii": nu-i plac infamiile.

S T I R I

REICHRAD. Soc. culturală "Blăcuța" din Berghetti a dat, la 30 Ian., o seară, la închinarea unui an de existență. Căruia a slujit "Pescarul", "Lugojana", "Ardeleana", "Dcina Cîtlului", s'a jucat "Calmarii", etc. - Tot pe la sfârșitul lui Ianuarie, Soc. culturală "Căpitan" din Voivodintzi și-a inaugurat biblioteca și sala de lectură. D-na Maria Liviu a făcut o expunere asupra mersului Societății, a cărei secretară este.

BUCUREȘTI. Conform emisiunilor sovietice, după tinerii Români din Basarabia au început acum și cei din România de Nord să se înroleze ca "voluntari" pentru a învinge pustăria albăstrăie. (FEP)

- Prin lagărele și închisorile din România au fost identificați următorii: Ionel Pop, fost deputat liberal; Virgil Constantinescu și Radu Florescu, foști deputați liberali; Alexandru Ghica, fost șef al Siguranței sub regimul legionar; Al. Policiu; doctorii Al. Titulescu, Mihail Mihalceanu, Ion Nemeșanu, etc. (FAP)

- Se confirmă condamnarea fruntașilor socialiști Titel Petrescu, Ion Flueraș, Iosif Jumanca și Ion Mizescu la 25 ani închisoare, iar alții la pedepse mai mici. Internaționala socialistă, cu sediul la Londra, și Confed. Internațională a Sindacatelor libere au protestat contra acestor condamnări.

- În Decembrie a fost "pulecat" un lot de "spioni ai serviciului de spionaj britanic". Ion Popa, din Sandanrei (Oradea), a fost condamnat la moarte și executat imediat; Irina Măreanu (din Brașov, "soția fostului legionar Victor Măreanu"), Cornelia Mihalăscu (din Alba Iulia, "soție de fost ofițer") și Ion Matei (din Oradea, "fost legionar, membru al tineretului n. liberal, fiu al unui fost senator n. țărănist"), condamnați la muncă silnică pe viață; Anton Iatenco, din București, 20 de ani muncă silnică; Petre Stoica, din com. Suhara (Botoșani), 10 ani muncă silnică.

- "Zădărnici" socialiști din Chișinău a publicat, la 9 Ian., un interview cu Hrenov, secretar al O. al Comsomului din RSS Moldovenească, în care acesta confirmă că oameni din Basarabia lucră în prezent în ținuturile pustii din Kazakhstan. Dintr-o masă de 1000 sunt folosiți la conducerea tractoarelor iar 1-0 la repararea mașinilor agricole.

În meetingul comsomului Moldoven din 13 Ian. (prezidat de 18 persoane, dintre care toți au fost "voluntari") a fost aprobat în unanimitate "un apel către tineretul sovietic să se înroleze în armată și să fie "invitat" să se înscrie în echipele "voluntare" pentru a învinge pustăria albăstrăie". După deportările masive din România și din Polonia, în anul 1944-46, în aceste provincii au fost deportați, după unele surse, până la 100.000 de Români din totalul de 1.000.000. Așadar, în "armata" și "echipele" "voluntare", să se prăpădească în satele orientale.

- Nădja Ursină din Chișinău a anunțat că sute de "moldoveni" ar fi "făcut cărări" de a fi trimiși în Germania la destăluirea pământurilor siberiene. Un grup de peste 100 de tineri a părăsit pământul Basarabiei ocupate, cu destinația ținutului Kustanal; alt grup a plecat la 5 Febr. (FEP)

CAIRO. Tribunalul militar din Cairo a judecat, în Ian., două grupuri de Evrei, amândoi de spionaj în favoarea, respectiv, a Israelului și Uniunii Sovietice. Din aceste acuzații au fost condamnați la moarte, ceilalți la ocnă. E interesant că, în timp ce nimeni nu-și mai aduce aminte de milioanele de creștini ce au murit în țările ocupate de adepții evreului Karl Marx, pentru salvarea acestor spioni dovediți, din neamul lui Marx, s'a mișcat presa de pe o scriitorie personalității politice de prima mână, reprezentanți diplomatici și anglici, francezi, americani, etc. Guvernul egiptean însă nu s'a lăsat înduplecat: cei 2 spioni au fost spânzurați la 31 Ianuarie.

MÜNCHEN. După o întreprindere de mai bine de 2 ani, JOVANTUL STUDENȚIMII își revine respectiva. Primul număr va fi închinat memoriei lui Alexandru Vlașcăreanu. Adresa: München 55 - Würmtalstr. 64. - Germania. -

- Președintele Republicii Federale Germane a decretat cu Marea Cruce a ordinului "Merit" cel mai mare ordin german, acum, pe dirijorul român Sergiu Cellistescu, pentru meritele sale în reorganizarea Orchestrei Filarmonice din Berlin după ultimul război.

- După o perioadă de 31 Ianuarie, la München a avut loc la ora 23 Ian., în sala de concert "Hoftheater", un concert al fost ofițer de pâr. Emil von Knechtel. La început, a urmat o simfonie de Beethoven închinată la memoria lui Knechtel. Apoi, a urmat o simfonie de Beethoven închinată la memoria lui Knechtel. Apoi, a urmat o simfonie de Beethoven închinată la memoria lui Knechtel.

- Simfonie de Beethoven închinată la memoria lui Knechtel. Apoi, a urmat o simfonie de Beethoven închinată la memoria lui Knechtel. Apoi, a urmat o simfonie de Beethoven închinată la memoria lui Knechtel.

- D-l dr. Adrian HOLPAN asistent în "Patologia medicală", a deschis la 3 Ian., în centrul oraşului Modena (Via Emilia 106), un "studio" medical. D-sa con-
tinuă să frecventeze clinica d-lui prof. Storti, un nume mondial în ce pri-
veşte bolile de sânge. -

- Cu concursul comitetului "Ieremia Valahul" de sub conducerea d-rei dr.
Felicia Paraschivescu s'a organizat în "palazzo Venezia", la 8 Ian., o expo-
ziţie "del presepio" şi a picturii şi sculpturii în legătură cu "Naşterea".

- Asoc. Italienilor refugiaţi din România, "Comitetul" român de asistenţă
şi Asoc. studenţilor italieni din România au organizat, la 23 Dec., o serbare
a pomului de Crăciun. La executarea programului de colinde şi-au dat con-
cursul: corul mixt al celor două asociaţii, d-ra d' Ecclesis, d-nii Eugenio
Teso şi ing. V. Giotta. Parintele Capros a rostit cuvântul ocazional. -

- La spitalul din Brescia a încetat din viaţă, înainte de Crăciun, bătrânul
pescar din Constanţa, refugiat, Vasile Atimia. -

- La 11 Ian., a încetat din viaţă fostul mareşal Rodolfo Graziani. -

- La 9 Februarie a fost pusă în circulaţie metropolitana din Roma, care
leagă gara Termini cu Expoziţia Internaţională, dincolo de San Paolo. -

WELLINGTON. Măna de Români refugiaţi în Noua Zelandă s'a adunat la casa
d-lui Mihail Tartler, pentru a sărbători ziua de 24 Ianuarie. Au luat parte,
în afară de gazdă, d-na şi d-l C. Murgulescu, d-na şi d-l Al. Frunză, d-nii C.
Beu, C. Lungulescu şi Anghel Ionescu cu logodnicile, G. Ciciu, G. Cotorceanu,
Fulu Boblea-Gorj şi Ion Popescu-Cuşmir. Serbarea s'a deschis cu o rugăciune
şi un moment de reculegere pentru cei ce s'au jertfit pentru unirea şi li-
bertatea poporului român. După "Deşteaptă-te Române", d-l Ion Popescu-Cuşmir,
venit anume din provincie, a arătat importanţa actului dela 1859, îndemnând
la unirea şi a refugiaţilor, cu un singur ţel: liberarea ţării. Urmează "Pe-al
nostru steag" şi Hora unirii, ridicându-se paharele în cinstea unirii. D-l
Boblea-Gorj, acompaniat la flaut de d-l Murgulescu, a cântat câteva cântece
oltenesti. -

TORONTO. Crăciunul, Anul Nou, Unirea Bucovinei, a Ardealului, a Principate-
lor Române, au fost sărbătorite la Casa Naţională Română, prin îngrijirea
parohiei locale. La colinzi, plugusor, piese de teatru, conferinţe, recitări şi
coruri şi-au dat concursul elevii şcolii de pe lângă biserică, d-na şi pr.
N. Zelea, dr. D. Orăsanu, ing. M. Petrini, Matei Hojbotă, dr. S. Tihan, S. Manea, V. Pos-
teuck, C. Magirescu şt. Costlos, T. Luru, V. Ududec, R. Tântă, C. Tudorache, V. Ocoli-
ganu, E. Petrică, G. Răducanu, I. Fână, I. Crăţanu, I. Roncea, G. Ciordas, N. Baboi, C.
Bănulescu, C. Roman, M. Pătrăşcu, I. Mălăru, A. Servănescu, N. Tănase, V. Guian,
N. Păţaceanu, E. Barbolim, G. Ionescu, P. Căpăţescu, C. Anghel, D. Andronache, L. Capri,
ing. Băluşescu, Ima, Luigi, ing. A. I. I. Căştău; banii adunaţi sunt des-
tinaţi plăţii Călei Române şi ajutării refugiaţilor bolnavi. -

- Enoriaşii bisericii române locale şi-au ales, în Ianuarie, următorul
comitet: T. Luru, preşedinte; Costi Roncea, vice; Sebastian Manea, secretar;
VL. Ududec, casier; epitropi, Mac. Băci şi Petru Mătu; controlori, Mircea Pe-
trini şi Const. Bănulescu; în scaunul G. Ciordas, C. Romanciuc, Paul Ştefăneş-
cu, Eusebie Bărbieru şi Const. Chelja. -

WASHINGTON. În locul dăfunctului preot Ion Truţă, mort în Decembrie, con-
siliul parohial al bisericii "Sfânta Maria" din Cleveland a ales ca parch,
la 23 Ianuarie, pe părintele Vasile Hategan din New York. -

- Adunarea generală a parohiei române ortodoxe din Woonsocket, ținută la
2 Ian., a decis înfiinţarea unei şcoli macedo-române (sub direcţia d-lui Vir-
gil Puppi) şi a unei biblioteci romno-americane (sub îngrijirea comisiei
cultural-educative, formată din Virgil Puppi, Violet Rigla, Virgil Teja, Olga
Bioki şi Ida Stava-Şandrescu). -

* * *

& Diverge. Prietenii "V. treu", cari vor s'o sprijine băneşte, sunt rugaţi
să-şi trimită banii - dacă n'au falesniri de transfer prin Bănci - numai în
plăc recomandată. Abonaţii din următoarele ţări pot trimite banii la adrese-
le indicate: în Franta, la d-l Nicolae Mogolu - 2, Rue Chomel - Paris 7; în
Statele Unite, la d-l Cesar Teodorescu - 13301 Martwell - Detroit 27/Mich.;
în Canada, la d-l Shelings - 151 East Ave N. - Hamilton/Ont. -

- Regrat că, lipzindu-ne spaţiul, din cauza apariţiei cu mare întârzie-
re de a se afla în public ultima scrisoare a d-lui N. Dănu, în
care se demască atitudinea nerăbdătoare a d-lui Crăţeanu în chestiunea ce-
dării Carilatorului - cum se a pdeia după ultimul război, când a exclus,
din memoriul de trebură prezănat conferinţei de către refugiaţii români,
chestiunea Bacăraşului şi Bucovinei. -

DORURI ȘI NEGAZURI (Fragmente de scrisori)

B.-Franta: Cu cele mai călduroase urări pentru noul an, rog pe bunul Dumnezeu să vă călătorească brațul pentru a purta mai departe lumina adevărului.

C.-Franta: Clopotul dela Mănăstirea Putnei sună o să adune feciorii răspândiți pe meleaguri străine, ca să-și mai aducă aminte de sfintele noastre sărbători ale Crăciunului.

M.-Canada: Cu ocazia Sfintelor Sărbători, tuturor luptătorilor dela "Vatra", din toată inima vă prezint noroc, sănătate și grabnic drum spre România, și legionară. Ultimul număr al "Vetrei" m-a cam scos din sărite prin publicarea scrisorii deschise a Mitropolitului Puiu-Boildeanu-Visarion. Ce vor face oamenii cu Episcopia noastră de aci, care-i organizată și de bine de rău merge pe drumul bun, în frunte cu P.S.Trifa? De ce oare întâi nu-și pun ei pe roate și la punct singura lcr biserică - ce-au găsit-o făcută de-a gata în Paris - și ceracă să dea sfaturi românii de pe-aci, care cu munca ei și fără sprijinul politicienilor și guvernelor de tristă memorie din România și-au clădit Biserici, Case naționale și organizat societăți culturale și de ajutor fraternal?

B.-Belgia: Multumesc pentru trimiterea regulată a feii și vă felicit pentru tot ce e bun în ea. Românii din Belgia au sărbătorit în 26 Dec. Crăciunul și tradițiile noastre românești printr-o slujbă românească, masă comună, colinzi, cântece, tombolă, etc. Era pentru prima dată o astfel de serbare aici în Belgia și compatrioții noștri, uniți în spirit creștin și fără diviziuni politice sau de altă natură, au participat plini de bucurie și elan.

T.-Statele Unite: V'am expediat acum 3 zile al doilea pachet, să-l împărțiți cum veți crede că e mai bine. Nu sunt lucruri de mare preț, deoarece și eu înca mai port din cele primite dela IRO, la Bagnoli. - E greu să vă descriu bucuria pe care am simțit-o la citirea circularii dela Majadahonda. Greutăți și miselii vor mai fi și de acum înainte, însă marel pas a fost făcut. Legionarilor li s'a deschis un întreg orizont de viitoare înfăptuiri. După cum ați scris, premiza că mulți dintre noi am greșit dovedește un început sănătos. Aștept cu multă nerăbdare începerea unei activități. Sper că actualii membri ai "Frontului libertății" vor avea bunul simț să nu se mai considere legionari. Tare îmi mai este dor de țară. Când va veni oare timpul să aud vorbindu-se în jurul meu numai românește? Pe aici lucrurile se mențin confuze. E greu să te orientezi, când politica se schimbă dela o zi la alta.

S.-Jugoslavia: Am primit de două zile un anunț foarte dureros, care ne-a rănit așa de grav, despre moartea d-lui Vlădăreanu. Mi s'a vreo 10 zile de când ne-a trimis un pachetel cu medicamente. Fetele s'au dus la biserică ca să-i tragă clopotele; ele vreau să-i facă și parastas.

V.-Germania: Aseară am sosit dintr-o a doua călătorie, lungă și obositoare, de astă dată făcută cu mașina mea hodorogită, pe această vreme de iarnă) până la München și înapoi.. pentru îndeplinirea unei dureroase datorii pretesti, anume de a înmormânta pe regretatul tânăr Alexandru Vlădăreanu, decedat în urma unei violente duble-pneumonii. În mormântarea a luat înfățișarea unei neașteptate manifestări de spontană solidaritate, întrunind la prădă și înmormântare aproape una sută de Români din toate grupările..

B.-Canada: Așteptăm cu toții "Vatra" cu mare nerăbdare. De ce întârzie? Te rog să mi-o trimiți cu avionul, voi plăti cât va costa.

C.-Portugalia: Expediez în acest plic suma de 5 dolari, abonamentul pe anul în curs la "Vatra". Care n'a mai sosit de câteva săptămâni și îmi lipsește.

P.-Franta: Trimit rezultatul alegerilor dela biserică. E o listă de oameni, care, cu mici excepții, e cea mai bună. Alegătorii au selecționat cam instinctiv pe cei 17 consilieri, și bine-au făcut. De data aceasta nu s'a prea ținut seamă de "ordine". Oamenii încep să mai judece și singuri.

M.-Germania: Sâmbătă și Duminică a avut loc, în sfârșit, adunarea dela Bonn. Au fost de față delegații tuturor Asoc. și Inst. ce fuseseră și la Freiburg, în afară de ASTRU, care, la presiunea părintelui Müller și-a trimis numai un observator. De altfel, această "Asociație" n'are decât 3 membri. După cuvântul de deschidere, ținut de d-l Valerian Dobrescu, adunarea și-a ales, pentru prezidarea dezbaterilor, următoarea comisie: Pr. Vasileoschi, Gen. Ion Gheorghe și prof. Virgil Mihăilescu. Generalul a condus cu mult tact dezbaterile. Spiritul de frățietate și bună înțelegere a avut loc de frunte în adunarea dela Bonn. Să ne călătorească Dumnezeu pașii pe drumul acesta al unirii și înțelegerii între frați, pentruca, împreună, să ne străduim a fi de folos Neamului obșnuit în țara lui. - D-l colonel Alexandrescu, din cauză de boală, n'a putut participa la adunare. Nu prea se simte bine. A întins-o biștel cu oum a putut, înfruntând din greu neajunsurile și neazurile pribegiei, fără ca să se înnocească. Respect și admirăria de caracter a dănsului. S'a străduit și se străduiește din greu pentru bunul mers al Asociației. El poate servi de pildă multora dintre noi..

SEMNALURI

& TURK DUŞUNCESİ, Istanbul, XV, 3(1 Subat 1955). - Dacă nu recunoşteam, printre numele colaboratorilor la această serioasă revistă din Turcia, pe acela drag nouă pentru activitatea intensă pe care o desfăşoară în interesul Românilor şi al românismului, al d-lui Enver ESENKOVA, am fi crezut că e vorba de o glumă proastă, pe care ne-o face vreun "başbuzuc": ne-am sghit ochii vreo două ore, încercând să pricepem ceva din "Alışveriş" turcesc, cu speranţa că vom da peste vreun "sictir", "cişmea", "vizir", dela care să pornim la înţelegerea champollionică a hieroglifelor otomane. Când desăvârşita era la culme şi, ca buni "ghiauri", ne pregăteam să punem mâna pe "iatagan" pentru a-l face "pilaf", descoperindu-l, pe autorul şotiei, am dat peste articolul "Miltoci Romenlerin Kültür Çalışmaları", în care prietenul Esenkova, din câte am înţeles, vorbeşte de activităţile, publicaţiile şi iniţiativele româneşti în exil. S'ar putea însă prea bine ca în cele 14 pagini ale periodicului să fie vorba, în realitate, de goldurile mobile ale Marylinei Monroe, de galanteriile lui Horia Sima, de euceritorul profil al inconsolabilei Renee Thoo sau de alte asemenea obscenităţi: ştim noi ce înseamnă "Çalışmaları"??...

& CAHIERS SEXTIL FUSCARIU, Department of Romance Languages and Literature, University of Washington, Seattle 5, vol. II, n.1 şi 2 (Ian.-Iunie şi Iulie-Dec. 1953). - Apărute cu o mare întârziere, după transferarea directorului în Statele Unite, la o catedră importantă, "oactele" d-lui Alphonse JULLIAND aduc iarăşi o serie de contribuţii serioase. E deajuns să cităm, printre colaboratori, pe Leo Spitzer, care scrie despre "L'Archetype de la ballade Mioritica et sa valeur poetique"; Kund Togeby, care tratează problema "neutritului în româneşte şi în albaneză"; Giuliano Bonfante cu "Un trapasso fonologico romeno di origine iranica" şi, foarte important, "Sulla conoscenza della lingua romana in Europa"; Ernst Gamillschag, despre "Romanidad oriental y romanidad occidental"; Ali Lombard, cu "La formation du subjonctif compose en roumain" şi "Une enigme de la morphologie roumaine" ("pociu" dela verbul "a putea"); Marius Valkhoff, despre "Sextil Fuscariu et la linguistique romane" (se publică şi o interesantă scriere, înedită, a directorului "Muzeului Literei române" dela Cluj); Fr. Schurr, "Substrattheorie und Phonologie"; Tatiana Fotitch, "Rumanian eccles - ical terminology of Byzantine origin". Pe perantele Tailliez - "Retezatul" (cum îi place să se româneze) îl găsim, din păcate, numai la "Mélanges", cu o notă despre etimologia verbului "a speria", şi o altă pe marginea eseului savantului grec B. Recatas cu privire la terminologia creştină a Arhiepiscopilor sau Cuţvalahilor din Pind. Revista se încheie cu numeroase "dări de seamă" ("comptes-rendus") şi scurte recenzii.

& VERS, revista Asociaţiei "Nicolae Bălcescu", East Chicago, IV, 4 (Oct.-Dec. 1954). - Cuprinde o binevenită antologie din Bacovia, cu un eseu, mai vechi, din 1934, al lui Adrian Maniu, şi unul, nou, al directorului publicaţiei, NOVAC, asupra poetului inegalatei "Lacustre". Pe Ionel Teodoreanu îl evocă - "rege al metaforei şi visului românesc" - Vasile POSTECU. Împreună cu acesta din urmă mai semnează versuri N.S. GOVORA şi Nic. NOVAC; prcă, Ion ȚĂRANU şi iarăşi N.S. GOVORA. La "literatura popoarelor" îşi dau contribuţia: I.G. DIMITRIU, Mirocea POPESCU, N. Iancu-PĂLTIŢĂŞANU, D.C. AMZĂR şi directorul. La "controversa confesională", în cadrul tribunei libere, iau parte, cu argumentări şi pasiune, D.C. Amzăr, N. Novac şi Doru Cordun. Din acest număr al revistei lipseşte colaborarea "cioclopedică" a prof. Isopescu, care n'a mai avut timp, probabil, să scoată ceva date de arhivă din almanahuri şi dicţionare cu caracter ultra-popular: "Vers"-ul are toate şansele, continuând astfel, să-şi amelioreze calitatea..

& INSIRITE MARGARITE, Rio de Janeiro, IV, 13-14 (Ian.-Iunie 1954). - Se deschide cu o amară prezentare "la al patrulea an.." de apariţie: "Ne-am trudit ochii la lumânare prin cabane rudimentare, hărţuiţi de sărăcie cumplită, climă oribilă, cu viaţa ameninţată de sălbăticia omenească şi - ce ne-a durut mai mult - priviţi cu ochi de lup de fraţi de acelaşi sânge, care au rămas indiferenţi la toate svârcolirile noastre, ba chiar satisfăcuţi cărecum de momentele noastre de slăbioiune materială, aşa de greu de trecut". Încolo: cîşmiţii colaboratori: Tolescu, Novac, Hortopan, Iancu-Păltiţăşanu, E. Mihăilescu, Drumaru, Petru-Silişteanu, cu versuri; iar la proză Margareta Barciaru, Mişu Demetrescu şi afurisitul D. Em. Popa. Directorul I.G. DIMITRIU, care publică, împreună cu soţia, fragmente traduse din teatrul shakespearean, îi comemorează, in mortem, pe Ionel Teodoreanu şi Elena Farago.-

& Georges BAGULESCO, La paix soviétique, Paris, 1954. - Fostul Ministru al

României în Japonia și China tratează cu nobilă patimă, în pilde, aspectele falsului pacifism muscălesc și ale nevoilor occidentale. Broșura, ca și berea.-

& LUMINA, Vârșet, VIII, 2-3 și 4 (Febr.-Martie și Aprilie 1954).-- Între altele publica "lecția de deschidere a cursului de istoria literaturii române la Școala superioară de Pedagogie din Novi Sad în anul școlar 1953/54" treabă făcută bine, când ne gândim că la Roma, în Capitala latinității și a creștinismului, catedra de română e reprezentată atât de slab și nu are un că oditura "Libertatea", care scoate, tot la Vârșet, un săptămânal cu acelaș cum, un volum cu "versuri alese" de Arghesi. Din opera acestuia se reproduc: "Testament", "Măhniri" și un "Psalm" ("Sunt vinovat că am răvnit..").

& ORBIS, Louvain, III, 2 (1954).-- Documentează activitatea Centrului internațional de dialectologie generală de sub conducerea competentă a neobșimurituose expoziții organizate de "Centru" la Institutul de lingvistică de pe lângă Universitatea de la Michigan și la "Casa de Rui Barbosa" dela Rio concursul prețios Tiberiu Humiță și Const. Mădău.-

& CALENDARUL ZIARULUI AMERICA pe anul 1955. Cleveland.-- Miron BUTARIU documentează chipul în care regimul comunist a distrus treptat corpul de magistrați și avocați al României; n'a priceput o lețoaie însă din lecția astăzi, se declară favorabil "defascizării", întreprinsă, la remorca agenților Moscovei, de "guvernul" capitulară dela 23 August 1944. Comuniștii, mai cœrenti, au mers cu "defascizarea" până la "fascistul" Butariu însuș.. Autorul scrieoculului, altfel prețios pentru partea informativă, și mai face un titlu de merit din faptul că s'a opus, pe vremea lui Istrate Mădău și a lui Antonscul, primii agenți ai regimului de ocupație sovietic, care operează intens la distrugerea independenței magistrației românești, sunt avocații David, ajuns secretar general al Ministerului de Justiție în toamna lui 1944. Feiner, Varnay și - un mure care e o capodoperă! - Rabinovici. Trebuiau agenția numai radiată în 1940 sau pe timpul guvernării Goga, ori expediată în Madagascar? - 35 de pagini din almanah le ocupă Vasile POSTEUC (muvela "Iram la Stănești" și versuri până la indigestie). Ce mai rămâne, și-l împart: George ZĂMBIR ("Povestea micului ciobănaș"), Ilarie TOLEAN ("Boile mentale"); Mio. NOVAC, Ion TOLESCU și N.S. GOVORA, cu versuri; iar, în englezeste, Virginia MOLDOVAN, Mary Ann MOGA, George C. CRISAN, Modest, d-l Petru LUCACI, redactorul ziarului și calendarului "America", se mulțumește cu un scurt, dar cald "La mulți ani!". Progedintole general al Uniunii și Ligii, d-l Șofron BOCHETE, propune scopul nobil de a "contribui toți împreună la ridicarea numelui de Român în Statele Unite ale Americii". De folos, scurtele prezentări ale României, poporului român, artei, muzicii populare și religioase a noastră. Între numeroase alte fotografii, ne surdă, încurajator, din reclama sa de pompe funebre, d-l John J. Crăciun jr; dar aceeași meserie, dacă ar fi... ne lămă după reclame, se pare că printre Români găsește amatori de toată calitatea. Să nu fie cu ghinion!-

& EXCLIA, Londra, VII, 101 (31 Ian. 1955).-- D-l V.V. TILEA începe să aibă îndoieli cu privire la politica britanică față de țările robite. Dacă le avea prin 1939, era mai bine.. Publicația, totuși, în polemică, de sus, cu "Curierul românesc", caută să justifice nesăbuitul gest al celor câțiva sub-Români de la Londra, cari au simțit nevoia să-l tâmbieze pe sir W.C., după toată vânzarea (90%) cu care ne-a dăruit Rușilor, - la împlinirea a 80 de ani. Destul de judicioase, în schimb, considerațiile relativ la "Free Europe". Cât despre împănătorirea cu americani a lui Crățeanu, Caranfil, Chilozean, madam Șoșia-mu și Malaxa, să le fie de bine: ne pare rău numai că trebuie să răsplătim în felul acesta meschin marea generozitate a Statelor Unite. Ingratitudine valahă! - Răspunzând "Foia poporului" de la Cleveland, "Exclia" dă a înțelege că d-l Stănculescu s'ar alimenta din fondul Crățeanu; aceeași acuzație o aduce "Foia Poporului" "Excliei". Noi, cunoscând menajeria politiciii și diplomației românești de ieri, care aveau, și au, pentru sfântă o predilecție înșătită, credem și una și alta. Pără supărare..

& ARC, Buletinul Asociației române din Canada, Montreal, 2.- Secretar de redacție e d-l Petre SULTANA care într-o franceză cam neateră, ne dă stirea unui articol despre poezia lui Eminescu, publicat de prof. André Patry la Quebec, în "Revue de l'Université Laval". Ca o ironie, desigur nevoită, cărții de seamă îi urmează un fragment ciuntit din "Scrisoarea I-a", cu versul "Iar de-asupra tuturoasă va vorba vreun mititel...". Vasile POSTEUOK, comentând favorabil înființarea asociației "Pro-Basarabia" la Paris (o secție s'a constituit și în Canada), scrie frumos despre pământurile românești răpite iarăși de Muscali: "Pe zi ce trece, interesul curat pentru Basarabia și Bucovina devine măsură a dragostei noastre de neam". Dragoste care, însă, n'ar trebui să-i cuprindă pe frații noștri chinuți din Balcania: cum se știe, poetul bucovinean a trimis nu de mult un mesaj la "Vocea libertății" din Atena, care e o sfidare sfruntată a victimelor, de ieri și de azi, ale persecuției grecești.- Semnează versuri, între alții, Nichita TOMESCU, pe care ni-l amintim dela "Universul literar"; Ion ȚĂRANU, o navelă, "Icoana Maicii Domnului". Publicația ne informează pe larg asupra intensei activități a frumuseii coloniei românești din Canada.

& UNIREA, Ecoul asociației literare române, Berna & Zürich, IV, Febr. 1955.- Revista și cercul din jurul ei au avut dinstea de a fi atacate violent de presa rușo-comunistă dela București pentru amestecul pe care l-ar fi avut în lovitura dela Legația reperită. Sună gata din acest număr, cum e firesc, e consacrată faptelor dela Berna, probate din plin. Un cuvânt de recunoștință Elvețienilor din România, în fața cu d-l SCHEIDEGGER, pentru atitudinea demnă luată cu această ocazie și care credem că va avea darul să influențeze autoritățile dela Berna în tratarea cazului.-

& EXILUL ROMÂNESC, München, I, 4, 5, (Iar - Febr. 1955).- Revista, la care colaborează în primul plan cunoscuții fondatori ai Gărzii de Fier: Grigoriță Manoiilescu-profesorul și C. Săvescu-legionist, continuă să echivocheze, voit, cu numele, oare n'ar trebui luate în deger, de "legionar". În realitate, este vorba de o bună publicație scriasă, cum se vede și din acceala cu care sunt comentate alegerile dela Berlin, înalțurarea "Uniunii asociațiilor românești din Germania", etc: respingând cu energie de covârșitoare majoritate a com-patrioților, puținii salariați ai lui "Iluzia Activă" se agită cu spume la gură. Comic, ca totdeauna, e tot "Ion Fleueriu: Bietul om..

Marian Popa

Riduz. 50% riferim. Art. 36
convenz. Post. paragr. 3 e 4

STAMPE

POSTALBUREAU/Post-Office
Y / 617 - 11111111111111111111
HOTEL VICTORIA

VIA C. MONTANA
VAT
ROMA